

Don Boskova veličina

Danes se v Ljubljani najslavesnejša proslavljana kanonizacija velikega apostola mladine sv. Janeza Boska. In dasi so vse te slovesnosti samo odmev rimskega in turinskega slavlja, vendar pričajo dosti glasno o veliki popularnosti tega modernega svetnika — in tudi o njegovi veličini.

Don Bosko je »gigant ljubezni«, kakor ga imenuje msgr. Suhard, rimski nadškof v franc. časopisu »La vie catholique«. V nekaj več kot 40 letih je dovršil tako ogromno delo, ki je, po besedah imenovanega škoфа, naravnost podobno čudežu, ki se ne ponavlja vsako stoletje.

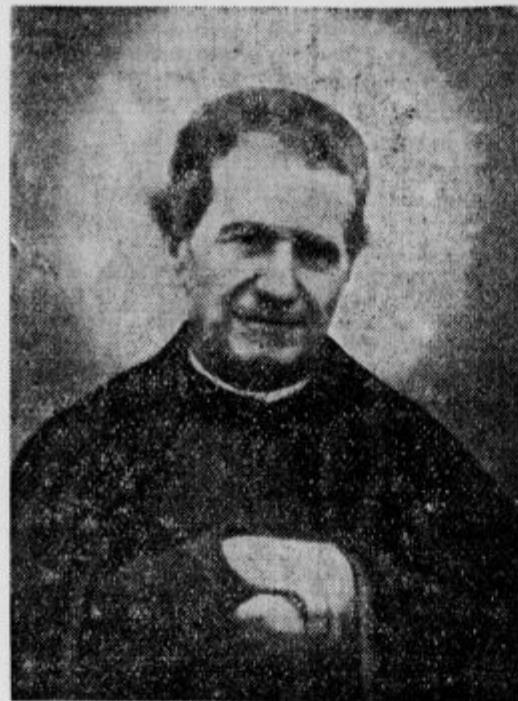
Jørgensen ga imenuje najpopularnejšega človeka, ki je v čudoviti sintezi strnil duhovne in telesne moči v službi enega samega smotra mladinske vzgoje, pri čemer ga je vodilo eno samo gibalno, izraženo v besedah sv. Pavla: Ljubezen Kristusa nas priganja.

Papež Pij XI. občuduje njegovo izredno širokopoteznost, ki pa je vsa hitela navzgor, k Bogu.

Zato si je prav po evangelijskih besedah razvila ustanova tega skromnega duhovnika iz majhnega gorčičnega zrna v visoko in košato drevo.

Pa naj govorite številke.

Salezianska družba šteje trenutno 10.406 članov v 718 zavodih in 45 inspektorijah. Skoro tako se je razvila tudi Družba Hčera Marije Pomocnice, ki ima danes 7765 članic in 712 zavodov. Pač ogromna porast od ustanovitve l. 1859, ko je vsa don Boskova ustanova štela eno hišo in 18 članov! Tričetrt milijona dečkov in dekleč se danes vzgaja v teh zavodih po načelih njegovega

preventivnega sistema, ki je ves osnovan na evangelijskih načelih krščanske ljubezni.

Kolik pa je idejni vpliv tega velikana, to se ne da izraziti v številkah. Ta vpliv že čutimo vse-povsod; še bolj pa ga bomo čutiši v prihodnjem. Tudi pri nas.

Prisrčen sprejem kardinala Hlonda

Ljubljana, 14. aprila.

Svojemu večletnemu znancu, Nj. Em. kardinalu Hlondu, primasu Poljske, ki je došel na ljubljansko proslavo don Boska ter prinesel njegove relikvije, je Ljubljana priredila danes izredno prisrečen sprejem.

Ob prihodu vlaka ob 12.35 se je zbralo mnogo občinstva, med temi mnogo žen v narodnih nošah, dalje zastopniki cerkvenih, vojaških in civilnih oblasti. Med cerkvenimi dostojanstveniki so bili prisotni nadškof dr. A. B. Jeglič, škof dr. G. Rožman, prost Nadrah, stolni dekan dr. Kimevec, rektor dr. Slavič in prelat dr. Grivec, ki sta zastopala ljubljansko univerzo. Divizijskega generala je zastopal polkovnik Radivoj Jovanovič, g. bana pa banska svetnika dr. Vončina in dr. Senekovič. Mestno občino sta zastopala župan dr. Dinko Puc in podžupan prof. Jarc. V spremstvu cerkvenih dostojanstvenikov je bilo še več druge duhovštine, med temi ravnatelji škofijskih uradov Jagodič, prior Učak za krizevniški red, provincial p. dr. Gvido Rant za frančiškanski red, provincial Šmid in superior Sedej za Lazariste. Kot zastopniki salezijanskega reda pa so bili prisotni inspektor dr. Walland, ravnatelji Zajec, dr. Valjavec (za Mladinski dom) in dr. Volčič iz Veržej ter dr. Blatnik. Med drugimi dostojanstveniki naj omenimo še policijskega upravnika g. Kerševana in policijskega poveljnika g. Grila.

Na kolodvoru je pozdravljen došlega kardinala Hlonda najprej škof dr. Rožman, ki mu je predstavil župana dr. Puce. V imenu ljubljanskega prebivalstva je župan toplo pozdravil kardinala. Zatem je predstavljen škof dr. Rožman še banskega svetnika dr. Vončina in dr. Senekoviča ter druge dostojanstvenike.

Skozi gost špalir prebivalstva se je kardinal Hlond podal s persona ter se odpeljal v spremstvu ljubljanskih dostojanstvenikov v škofijo.

V škofiji je kardinal nato sprejemal obiske. Prvi je kardinal obiskal ban dr. Marušič s tajnikom dr. Brolihom. Med kardinalom in banom je bil daleč časa prisrčen razgovor. Za banom se je poklonil kardinalu stolni kapitelj s proštom in dekanom, za tem pa zastopavši Katoliške akcije z dr. Fabjanom na čelu. Nato je obiskal kardinala pomočnika bana dr. Pirkmajer, nato pa cistercijani s priorjem o. dr. Fiedererjem na čelu. (Med tukajšnjimi cistercijani je mnogo Poljakov, tako tudi dr. Fiederer sam.) Kardinala je obiskalo končno še zastopstvo Kat. akad. starešinštva. G. kardinal si je nato ogledal še stolnico, kjer je g. stolni dekan dr. Kimevec igral nekaj kompozicij na orgle, nato pa je g. kardinal obiskal še semenišče.

G. kardinal je popoldne vrnil obiske banu, rektori, županu in divizijsarju. Zatem si je ogledal zavod sv. Stanislava v Št. Vidu in Mladinski dom, zvečer pa je odšel v zavod na Rakovnik.

Povsod je bil g. kardinalu prirejen svečan in prisrčen sprejem.

G. kardinala so spremiali pri njegovih obiskih po ljubljanskih zavodih rektor univerze prelat dr. Slavič, inspektor Salezijcev dr. Walland, stolni dekan dr. Kimevec, ravnatelj salezijanskega zavoda v Veržeju dr. Volčič in kardinalov tajnik.

Kardinalov obisk v Mladinskem domu

Ob 17.15 se je priprjal kardinal Hlond s svojim spremstvom v Mladinski dom na Kodeljevo. Načrt je obiskal kapelico, nato pa je odšel v dvoran, kjer ga je čakala velika množica mladine in ljubštva. Dvorana je bila polna, pa tudi pred domom je bilo zbranega mnogo občinstva. Najprej je pozdravil kardinala ravnatelj doma dr. Valjavec,

v imenu Katoliške akcije pa urednik Kremlj, ki mu je izrekel staro slovenski pozdrav: »Bog vas sprejmi v naši sredile.« V imenu mladine in fantovskih organizacij je pozdravil kardinala akademik Slavko Trinjar, v imenu sportnega kluba »Mladice« pa Gvardijančič. Kardinal Hlond je nato »Mladici«, ki praznuje prihodnji teden desetletnico obstoja, daroval krasen pokal, v katerega je graviran kardinalov grb. Kardinala je nato pozdravila še manjša mladina. Na koncu pa so kardinala pokazali del filma, ki ga sedaj vprizarja tamkajšnji kino, »Svatba pri sv. Antonu«. Gospod kardinal je vsem zbranim, med katerimi je bilo mnogo izraelih moških, zlasti Moščanov, podelil svoj apostolski blagoslov.

Sprejem na Rakovniku

Točno ob 6 je prišel kardinal Hlond iz Mladinskega doma na Rakovnik v spremstvu inspektorja dr. Walanda in rektora dr. Slaviča. Pred cerkvijo je kardinala čakala velika množica ljudi, od katerih je bila dobra polovica fantov, tako iz zavoda kakor iz bližnje okolice. Pred cerkvijo je pozdravil kardinala ravnatelj zavoda g. Ivan Zajec, nakar je kardinal v sprevodu odšel v cerkev. V prisotnosti kardinala je bil občinstvo podeljen blagoslov. Pri sprejemu je sodelovala združena godba notranjih in zunanjih gojencev zavoda, ki je kardinalu na čast lepo igrala. Občinstvo je pozdravilo kardinala z izrazom navdušenja. Med pritrkovanjem zvonov je kardinal podeljeval vernikom svoj blagoslov.

V zavodu je obiskal kardinala divizijonal general Kavac, ki je vrnil kardinalu obisk.

Nato je kardinal udeležil slavnostne ukademeje v Unionu.

Spored današnjih slavnosti na Rakovniku

Ob 8 bo maševal g. kardinal Hlond za moško mladino, pridigal pa g. prošt in gen. vikar Ign. Nadrah.

Ob 10 bo pontifikalna sv. maša, ki jo bo daroval g. nadškof dr. A. B. Jeglič ob slovenski asistenci kardinala Hlonda.

Popoldne ob 3/4 ob v cerkvi pridiga g. kanonika dr. Mihaela Opeke, ki se bo po zvočnikih oddajala tudi na dvorišču. Po pridigi procesija z novim kipom in relikvijo sv. don Boska. Procesija pojdje po sledečih ulicah: s spodnjega dvorišča po cesti ob nogometnem igrišu na Galjevico, nato po Orlovi ulici, Dolenski cesti in Rakovniški ulici nazaj v cerkev, kjer bo na koncu blagoslov z Najsvetijšim. Blagoslov bo tudi na dvorišču.

Sprejem g. kardinala Hlonda na glavnem kolodvoru

Kmečki denar v kmečko posestvo

Velikokrat slišimo geslo: Kmečki denar v kmečki denarni zavod! To geslo propagirajo predvsem naši zadružniki in s pomočjo tega gesla smo obdržali Slovencem samo Bog več kmečki posestev slovenskim kmečkim družinam in tako rešili grunt pred »naprednimi« oderuhi ali pred nakupom po Nemcu, Italijanu, Židu ali bankah. To geslo je tudi danes prav posebno važno v dobi novih sčernih bukev, ko so umečno povezane roke našim kreditnim zadrugam.

G. kardinal je popoldne vrnil obiske banu, rektori, županu in divizijsarju. Zatem si je ogledal zavod sv. Stanislava v Št. Vidu in Mladinski dom, zvečer pa je odšel v zavod na Rakovnik.

Povsod je bil g. kardinalu prirejen svečan in prisrčen sprejem.

G. kardinala so spremiali pri njegovih obiskih po ljubljanskih zavodih rektor univerze prelat dr. Slavič, inspektor Salezijcev dr. Walland, stolni dekan dr. Kimevec, ravnatelj salezijanskega zavoda v Veržeju dr. Volčič in kardinalov tajnik.

Do 40.000 kg krompirja na trgu

Ljubljana, 14. aprila.

Sv. Petra nasip od Zmajskega mostu pa tja do Fajmoštra je bil danes dobesedno zabarakiran s težkimi kmečkimi vozovi. Prav od daleč so gorenjski kmetje pripeljali na trg semenski krompir, povprečno do 10 vrč na voz. Celo iz Bohinja je neki kmet pripeljal voz krompirja. Iz Kranja pa je neki tovorni avto pripeljal ogromno množino krompirja, ki so ga prodajali kot semenski krompir po Din za kg, tudi na drobno. Pa tudi iz krajev okoli Grosupljega in Sostra je bilo mnogo kmetov. Vsega je bilo na trgu 55 voz krompirja v približni teži 40.000 kg. Cene semenskemu krompirju so močno poskočile. Še v sredo je bil semenski krompir po 85 do 95 par, danes pa od 0.95 do 1.05 Din/kg. Mnogi kmetje, ki so res nudili naprodaj prvo vrstno, so svoje kmetje kaj hitro prodali. Le en velik voz je še ob 14 stal na nasipu. Na krompirjevem trgu pa so se pojavili tudi prekupci, ki so se zlasti interesirali za to, če bi bili kmetje pri volji prodati krompir kar na mestu na domu. Prekupci so ponujali, da pridejo po krompir

DOBRNA

Za srčne, živčne in ženske bolezni, počitka potrebne!

Do 30. junija in od 1. septembra do 30. oktobra 20 dnevno zdravljenje za paviljono ceno

Din 1200— (oziroma Din 1380—)

(avto, -oba, brana, kopeli, zdravnik, taksa in davki). — Prospekti na zahtevo.

Nič manj važno geslo pa ne sme biti naše naslovno geslo! Danes se gibljejo tečaji slovenskih gruntov, danes smo v nevarnosti, da nas popolnoma zasužni krog finančnih velemogovcev, ki — razen sebe — vse drugo prebivalstvo spravljajo v enako revčino.

Gotovo je tudi to, da popolnega odpora nič več ne zmorem, kajti — denar je sveta vladar. Vendar pa moramo temu modernemu valjstvu velefinance postaviti nasproti nov kapital zemlje, dela in ljubzni na Boga in socialne pravice v državi, t. j. ohraniti moramo družabni red enakopravnosti vseh stanov.

Kmet bo ta cilj dosegel le tako, da bo z lastnim denarjem sam gospodaril na svoji zemlji, denar pa, ki ga ne more investirati v lastna podjetja, bo vložil le v zavode, upravljane po ljudeh, ki čutijo kmečko, t. j. imajo vest in po njej čutijo odgovornost in tako jamčijo, da bo njim zaupani denar zoper oprijal le gospodarstva kmečkega značaja ali institucije, nakanjene ljudskim stremljenjem. Kjer ni vesti in Boga, tam naj ne bo kmečkega denarja.

V prvi vrsti pa je vprašanje naših gruntov. Na gruntu pridevan denar naj tudi čim bolj ostaja na gruntu. Saj ga vedno rabimo, saj ni naše posestvo nikoli na višku gospodarstva! In koliko kapitala nam je potrebno za boljša semena, plemenško živilo, stroje, melioracije, drevje in sadike, poslopja, pota, meje itd. — poleg potrebnih dnevnih izdatkov. Cele parcele čakajo uredite, sadovnjaki ali polja, gozdovi ali travnik — vse čaka razumnih investicij. Ta naj bo temelj našega narodnega kapitala, tega kapitala nam ne pogolne niti moratorij, niti veleodreh na odvod moči stalem pritok svečega oprijajajočega kapitala za kmečko združništvo. Takega kapitala rabimo kot temelj neodvisnosti in s takim kapitalom lahko ključujemo tudi v teh težkih časih.

Ali ste si kdaj ustvarili sliko o velikanski količini perila, ki ga mora gospodinja v štirih desetletjih oprati za svojodružino? Aliste že kdaj pomisliši, koliko neskončnih ur se je morala sklanjati nad pralnim čebrom in menati in otepati perilo?

Moderni ženi se dandanes ni več treba ubijati s perilom. Zakaj dandanes pere Schichtov Radion sam.

Tako lahko je zdajto:

- zvečer se perilo nameči,
- drugo jutro se Schichtov Radion v mrzli vodi raztopi, v raztopini pa se potem kuha perilo vsaj 15 minut,
- nato se perilo izpere najpoprej v topli, potem v mrzli vodi, dokler ni voda čista ... in perilo je oprano!

Brez menjanja, brez otepanja prizanesljivo in hitro kakor sneg belo perilo s Schichtovim Radionom.

Ne muči se!
Užemi SCHICHTOV RADION

Kmetija žrtev požara

V petek nekako ob pol 12 dopoldne je plaz zavoda iz St. Jurske cerkve nad Izlakami naznalj, da gori. Požar je izbruhnil v hiši posestnika Cukitija, po domače pri Križniku. V trenutku je bila vsa hiša v plamenu, ki je v četrte ure uničil vso hišo. Ogenj se je raztegnil še na v bližini stojede gospodarsko poslopje, ki je tudi do tal pogorelo. Domácim je uspelo rešiti malenkost obleke, drugo je več pogorelo. Na pomoč s takoj prihitali gasile iz Izlak in sosednjih Lok, ki pa niso imeli več kaj gasiti, ker je vsled vetrin in slamnate strehe vse takoj hitro pogorelo. Škoda je precejšnja, zavarovano pa je bilo seveda malenkostno.

Jesenice

Tovarniški uslužbeni na Savi so z zanimanjem sledili v sredo, ko je pred njihovimi očmi izginjal tovarniški poslopje, v katerem je bila nad tri desetletja nastanjena tovarniška okrepčevalnica ali kantina. Zanimivo bi bilo, ko bi se moglo ugotoviti, koliko raznih tekočin se je v teku tolikih let stočilo v tem neznamenjem zatočišču v resnici okrepčila potrebnim delavcem, ki je bilo vsak dan po pol ure odprt. Na podstrešju se je nahajalo za pogon vagona starih listin še iz Coizovih časov, pisanih v slovenščini.

Ljubljanske vesti:**Za varnost pred katastrofami**

Ljubljana, 13. aprila.

Kmalu se prične v Ljubljani izvajati star načrt o boljših zvezah med ljubljanskimi gasilci. Znano je, da je Ljubljana sicer zavarovana pred požari manjše in srednje vrste, ne pa toliko pred večjimi katastrofami. Le sreča je, da sedaj hotel, da n. pr. v Ljubljani do sedaj ni izbruhnil v zadnjih letih noben veliki požar, ki bi zajel celo ulico, ali pa važna poslopja. Mestni poklicni gasilci se letos pripravljajo, da uresničijo načrt pripravljene obrambe tudi proti sličnim katastrofam.

V Ljubljani imamo več vrst in društva gasilcev. Imamo ljubljanske poklicne in prostovoljne gasilce, dalje imamo gasilce v Šiski, na Viču, na Glincah v severnem delu Ljubljane, na Viču, na Glincah v tobačni tovarni, v Zgornji Šiski in v Mostah. Te gasilske čete med seboj dosejajo niso imele, razen formalnih stikov, nobene zvez. Edino opozorilo za primer požara je bil strel z Grada. Namena, ki se bo pricela že letos izvajati, pa je, da se v primeru ogromne katastrofe, požara, potresa in drugih velikih nesreč takoj opozore vse gasilske čete, naj prihite na pomoč. Predvsem se morajo te gasilske čete med seboj zvezati s posebnim telefonom, katerega centrala naj bi bila pri poklicnih gasilcih. Vse navedene gasilske čete, razen društva v severnem delu Ljubljane, imajo že svoje domove in svoje orodjarje, ki v domovih tudi stanujejo. V primeru velikega požara bo torej centrala poklicnih gasilcev opozorila telefonsko vse čete ter jih pozvala na pomoč. Gasilska društva na Barju, Viču in v Mostah pa bi dobile v svojih domovih še male sirene, ki bi podnevi z glasnim zvokom vabile prostovoljne gasilce na pomoč. Ponoči pa bi bil uveden tisti alarm, to je, da bi več prostovoljnih gasilcev

dobil na svoj dom alarmni zvonec, s katerim bi bil v primeru požara takoj poklican k svoji dolžnosti.

Na Gradu bi bilo dosedanje strejanje opuščeno. Mesto njega pa bi bila montirana velika sirena, za katero se že vrše razne poskušnje in ta sirena bi opozarjala gasilce na nevarnost. Sireno bi ginal bencinski ali električni motor. Požarni čuvaj na Gradu bi imel mesto razdeljeno v odseke ter bi mogel s posebno ploščo označevati gasilski centrali, ki bi imela prav tako ploščo, v katerem delu mesta gori. Na plošči bi se samo razsvetlil odsek in gasilci bi vedeli, kje je požar.

Proračun za tako moderno požarno službo v mestu je razmeroma nizek, kvečjemu kakšnih 40.000 Din, vendar je za ta znesek težava in bo treba načrt izvesti počasi po posameznih stopnjah. Najbrže že letos dobre telefonsko zvezo s poklicnimi gasilci vse gasilska društva ter poveljniki posameznih čet. Prihodnje leto pa dobre najbolj vestni in točni gasilci s stalnimi stanovanji tudi alarmne zvonce. Ščasoma dobre vse prostovoljni gasilci in tisti poklicni gasilci, ki v Mestnem domu nimajo stanovanja, na svoj dom take alarmne zvonce.

V načrtu je dalej tudi uresničitev stare namer po gasilskih javilcih. To so mali signali, ki jih uporabljajo prebivalstvo, da z njimi opozori gasilsko centralo o požaru. Take signale bi dobile vse večje tovarne, delavnice, večji uradi, stražnice itd.

Le malo je preteklo let, odkar se je pričela gasilska služba v Ljubljani reorganizirati, pa je vendar doseglj razmerno visoko stopnjo. Skromnost ljubljanskih sredstev sicer ne dopušča velikega razmaha, vendar mora tudi naše mesto korakati s časom naprej in biti pripravljeno za vse morebitne nesreče!

otvorilo nov živilski trg, ki bo prav tako založen z vsemi živili in drugimi stvarmi.

○ Nesreča na Karlovški cesti. Včeraj zjutraj je prišlo na Karlovški cesti do hude nesreče. 7 letna Sonja Bitenc, hči postrežnice s Karlovške ceste 9, se je obesila zadaj na neki voz ter se zapletila z nogami med kolesa. Koleso so otroku polomila obe nogi. Poklican je bil reševalni avto, ki je ponesrečeno deklico prepeljal v bolnišnico.

○ Razburljiv dogodek na odgonski postaji. Policija je včeraj izročila odgonski postaji v Ljubljani 26 letno Marijo Ž., naj jo odvede v domovinsko občino nekje blizu Kamnika. Marija pa je zelo trdrovratna ženska ter je razbila žepno zrcalce in pogolnila črepinje. Z odgonske postaje so poklicali reševalni avto, ki je samomorilno kandidatino prepeljal v bolnišnico. Njeni stanje k sreči ni nevarno.

○ Razburljiv dogodek na odgonski postaji. Policija je včeraj izročila odgonski postaji v Ljubljani 26 letno Marijo Ž., naj jo odvede v domovinsko občino nekje blizu Kamnika. Marija pa je zelo trdrovratna ženska ter je razbila žepno zrcalce in pogolnila črepinje. Z odgonske postaje so poklicali reševalni avto, ki je samomorilno kandidatino prepeljal v bolnišnico. Njeni stanje k sreči ni nevarno.

○ Nesreča s karbidom. Nekaj mladih fantov je šlo v petek zvreč v gozdč pri vodovodu v Klečah, da uprizore tam nevarno igro s karbido. Med temi je bil tudi 15 letni Stane Camernik s Stožic. Dečki so napolnili steklenico s karbido ter dolili vode. Ena steklenica pa je prehitro eksplodirala. Pri eksploziji je bil Camernik ranjen po obrazu in očeh.

○ Padec z drevesa. Včeraj dopoldne se je na Glincah ponesrečil 14 letni Oto Ulbing, sin natakarice. Deček je splezal na drevo, pri tem pa je padel ter si złomil levo roko.

○ Pumparje, modne hlače, najboljše kupite pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

○ Dunajsko pranje, svetlostikanje, Šimenc, Koldovska 8.

Dr. Leo Šavnik

specialist za ženske bolezni in porodništvo
Tavčarjeva ulica štev. 6/I. — Telefon 26-14
v tork 17. aprila zopet redno ordinira.

○ Nesreča s karbidom. Nekaj mladih fantov je šlo v petek zvreč v gozdč pri vodovodu v Klečah, da uprizore tam nevarno igro s karbido. Med temi je bil tudi 15 letni Stane Camernik s Stožic. Dečki so napolnili steklenico s karbido ter dolili vode. Ena steklenica pa je prehitro eksplodirala. Pri eksploziji je bil Camernik ranjen po obrazu in očeh.

○ Padec z drevesa. Včeraj dopoldne se je na Glincah ponesrečil 14 letni Oto Ulbing, sin natakarice. Deček je splezal na drevo, pri tem pa je padel ter si złomil levo roko.

○ Pumparje, modne hlače, najboljše kupite pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

○ Dunajsko pranje, svetlostikanje, Šimenc, Koldovska 8.

Jadranski teden

(29. IV. — 6. V.)

Kaj bi pomenila naša država brez morja? Nekdaj je morje narode ločilo, danes jih veže. Morje! To so danes pljuča, s katerimi narodi dlahajo. Morje je pot, po kateri gredo v svet izdelki gospodarskega, a tudi duševnega udejstvovanja posameznih narodov. Naši ljudje nosijo po morju v svet tudi naše ime.

Kdo ne pozna srditega boja za razne »koridorje«, ki naj bi narode dovedli do morja ali drugemu zaprli dostop k njemu? Zakaj stoljetni pritisik velikega nemškega naroda na naš narodič ob severnem Jadranu? Kaj pomeni morje za našo državo v primeru vojne?

Odveč bi moral biti vsaka propaganda za naše morje, tako bitni interes naše države so vezani z njim. In vendar se premalo zavedamo, kakšen dragocen dar nam je Bog poklonil, s tem, da nas je posadil ob prekrasno obal Jadranskega morja. Zato nas »Jadranska straža« od časa do časa zdrami z vzklikom: »Čuvajmo naše morje!«

Letošnji »jadranski teden« ima še drugi namen. Denar, ki se bo te do nabol ob raznih prireditvah, uporabi oblastni odbor v socialnem namen. Jadranska straža bi rada ob jadranski obali postavila »Jadranski dome«. V njem naj bi otroci prebili nekaj tednov in se navzili jadranskega sonca! Domov naj bi se nato vrnili polni navdušenja za morje. Oblastni odbor že išče primoerno stavbišče za dom. Začenkat namerava najeti morda na otoku Krku primoerno hišo, ki naj bi za silo nadomestila »Jadranski dome«. Že letos pošlje »Jadranska straža« nekaj otrok iz Slovenije — predvsem iz Trbovlj — na svoje stroške k morju.

Njena akcija je vredna vse podpore: tega se zavedajmo v »jadranskem tednu!«

**Cisti dobiček za mladinski socialni sklad
Jadranske straže**

28. aprila: Akademija ljubljanskih pomladkov Jadranske straže v Unionu z izbranim programom.

29. aprila: zjutraj budnica, dopoldan predavanje v radiu, popoldan velika tombola na Krekovem trgu.

30. aprila: in ves teden vsak večer predavanje v radiu.

30. aprila: 2-urna radio-reportaža o morju od 20 do 22. Načelniki nagovor dr. Pirkmajerja, predsednika OOJS, potopisno kramljanje s spremljevanjem reproducirane glasbe, solospov, kvarteta itd. — Predstave v operi in v kinu. — Prodaja kolikov JS po mestu. — Izložbe v stilu belo-modrega tedenja in tekma aranžerjev.

○ Zivliski trg na Sentjakobskem trgu. Začasno se na Sentjakobskem trgu nahaja trg za sadno drevje, ki ga dovožajo sadjereci iz škofjeloške občine, zlasti iz Dorfarjev, in iz sostirske občine. Na trgu je bilo včeraj izredno mnogo mladič, tako hrušk, raznih vrst, razno lepotično grmovje in druga drevesa. Sezona za mladike se bliža koncu. Mestno tržno nadzorstvo pa bo 2. maja oficielno

Mariborske vesti:**„Pobreški president“**

»Kruh, kakor vidite; beli, črni, koruzni. Kos sira za priboljšek.«

»Kje si kupil?«

»Kupil! Ober-jo! Tega jaz ne delam. Vidite, v Mariboru so dobrí ljudje. Grem k Wögerjeru: »O joj; po želodcu mi razaja revmatizem.« In v žepu se znajde košček klobase. Stopim k Scherbaumu. Ja, gospod Scherbaum, veste, so fajn gospod. S kosom kruha mi tudi tam izlečijo želodčni revmatizem. Tam na Glavnem trgu je trgovina g. Uhlerja. Poznate, gospoda Uhlerja? Ja, to so fejst gospod. Od njega imam ta-le kos sira.«

»In ta košček lesa med kruhom?«

»I no, s čim si bom doma kuril.«

Hantiču ne zmanjka nikoli humorja.

Krize torej ti ne poznaš!«

»Kako naj bi poznal, jaz pobreški president? Poglej telo. Pri tem pokaže na nogo. Vsa je s črno barvo namazana — iz črnega ozadja pa leskeče v zlatobarvnih pismenkah napis »Križa«. — »Kovača so mi dali, pa sem jim želj izpolnil. Pobreški president vse na-pravi.«

»Ali bi tudi nosili po Mariboru napis na hrbtni »Jaz sem osele!«

»Koliko daste, gospode?«

»Metulja dobiš, Hantič.«

»Kaj metulja? Ober-jo-o-o! Dajte ga sem.«

In tako kramljaš z našim pobreškim prezidentom, snovi in humorja mu nikdar ne zmanjka. Rad pripoveduje tudi o svojih vojnih dogodbah in o nesramnem nemškem častniku, ki je dal nekaj Rusov postreliti, četudi so bili pomiloščeni.

»To je pa res bil brezobjektven človek, ta nemški častnik.«

»Ka-a-a! Baraba, lopov je. Vidite, gospod, pobreški president ima srce. Če ga danes kje srečam, ga na mestu ustrelim, ker je dal tiste Ruse postreliti. Hantič ima dobro srce.«

»Dobro srce imaš, Hantič. Kam greš sedaj; in jutri!«

»V Belgrad: pravijo, da imajo tam doli nekateri veliko denarja in da ni nič revmatizma v želodcu...«

In jo je pobreški president dostenjanstveno odkreval, bos že koncem marca, z vrečo v eni roki, s cigareto v drugi roki, s celo zalogu kruha, sira, leseničev spic in vsega močnega v obeh žepih.

Mož je popularen, vesel, zadovoljen in še pobreški president. Kdo mu je enak...«

Sedaj na spomlad v**Rogaško slatino.**

zdravilišče želodča, črev, žolčnega kamna itd. Tu najdejo bolni svoje zdravje, zdravilišče prijeten oddih. 20 dnevna popolna penzija velja v času od 1. maja do 15. junija Din 1000— in Din 1200—. Prospekti in cenik: Zdravilišče in pisarne Putnika.

puščeni progovni delavec Anton Ljubša iz Kukove pri Juršincih, ki je zadnje čase stanoval na Teznu. Ko so mu napravili preiskavo, so našli pri njem nič manj kot šest koles. Na sodišču je priznal vseh šest tatvin. Kolesa je pokradel v Mariboru. Zanimivo je njegovo priznanje, da je prodajal kolesa v okolici Juršincov, nekatere je razdril in je ogrodje vrgel v betnavski ribnik, ostale dele pa razprodal.

Smrtna posledica televadbe. Pretekli torek je telovadil na Pobrežju pri Mariboru 20 letni ključavničarski pomočnik Ivan Gerželj, rodom iz Divače na Primorskem. Vaja se mu je ponesrečila ter je padel s tako silo z orodja, da si je złomil hrbitenico. Nemudoma so ga prepeljali v bolnišnico, kjer mu pa niso mogli pomagati. Umrl je včeraj zjutraj za posledicami dobljene poškodbe.

Otročič na podstrešju. Pred velikonočnimi prazniki je prišla k posestniku Viniku Juriču v Koških neznanaku v sprem tvu dveh otročic v ter med jokom prosila za prenočišče. Juričevi so jo gostoljubno sprejeli in ji dali podstrešno sobico. Živelja je tam do 9. aprila. Tega jutra pa je nenadoma izginila iz hiše, vzela s seboj večjo hčerkjo, 10 mesečnega sinka pa ostavila v sobi. Selo popoldne je otročki jok opozoril Juriča na odhod neznanke. Našli so otročička na podstrešju vsega premraženega in lačnega. Orožniki so mater izsledili ter je otroka zopet prevzela. Dobri ljudje so ji našli tudi službo, da bo za svojo deco lahko skrbela.

Ko se začno cevi poapnjevati, deluje uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice na redno izpraznjenje črevske in zmanjša naval krvi

Celje

Na Hribu sv. Jožeta postaja živahn. Tam, kjer je še pred nekaj leti rasel gozd, je v kratkem času zrasla načrpača četrt Celja. V nekaj letih so podjetni Celjani, večinoma uradniki, pozidali, lahko rečemo, ves hrib sv. Jožeta in dali temu delu Celja popolnoma novo lice. Veliko dela in truda je bilo potrebno in žrte niso bile naravnost majhne, da se je doseglo. Zato je pa v teh dneh, ko sije prvo spomladansko solnce, pač pri Sv. Jožefu gotovo najlepše živahnje. Pri vseh hišah kar mrgoli domačih in drugih delavcev, da dajo svojim vrtovom čim prijetnejše lice. Pri nekaterih delajo ograje, druge regulirajo vrtove, nekaj hiš bo letos dovršen, nekaj jih pa zadeči zidati. Ko bo po nekaj letih vse urejeno, bo gotovo to ena najlepših naselbin, kar jih poznamo, ponosni posestniki na Hribu sv. Jožeta se bodo

Velik požar na Vranskem

Vranci, 13. aprila.

V Tržci je noč ob pol eni zjutraj začela goreti Stilinovičeva žaga. Ogenj je na mah zajel ves objekt. Na mestu požara so takoj pribitele požarne brambe iz Kaple, Prekope in Vranskega, ki so požar omejile.

Veliko se ni dalo več rešiti, ker je bilo v pidli pod ur vse v ognju. Zgorelo je veliko zabojev; žaga je namreč izdelovala zaboje iz bukovega lesa, ki jih je pošiljal v Italijo, kjer so jih porabljali za razpoloženje južnega sadja. Razen tega je zgo-

Ne vemo ne ure ne dneva!

V naši mirni vasi je podtaknila na velikonočni ponedeljek zlobna roka ogenj. V trenotku se je vas spremnila v ognjeno morje, ki je razširjalo tako vročino, da gaseči sploh niso mogli v bližino gorečih hiš in se je moralo sedem dočilnih gasilnih društev omejiti na čuvanje ostalih stavb. Niti vse živine, niti svinj nismo mogli rešiti. Zgorelo je pet krav, dvanajst prašičev, obilo perutnine in premičnin. Najpogumnejši reševalce je plačal svoj pogum z živiljenjem. Danes smo ga pokopali, ker je umrl za opoklinami.

Podpisani pogorelci smo bili zavarovani pri naši domači zavarovalnici v Ljubljani, ki je vsem priznala vso zavarovanoto vsto do zadnje pare. Zanimivo je, da je bil neki posestnik med nami zavarovan pri njej kmaj 32 ur. Za to kulantno postopanje se podpisani pogorelci Vzajemni zavarovalnici toplo zahvaljujemo.

Markovec pri Ptaju, dne 10. aprila 1934.

Zemlarič Anton, Obrač Marija, Kostanjevec Jožef, Kostanjevec Roza, Foštnarič Martin, Foštnarič Liza, Zemlarič Ivana, Majcenovič Franc, Majcenovič Liza.

Brivščite si čas zdravja!

Pred vsako jedjo, zlasti pa pred kositom in večerjo

kozarec

rogaške slatine,

ki zboljša tek, gasi žajo in utrja zdravje! Dobra je, okusna in poceni.

Zlata poroka v Bočni

V nedeljo dne 8. aprila je bila v Bočni redka slovesnost zlate poroke. Slavljenca, zlatoporočena sta bila Bočana, ugledni posestnik g. Jožef Rop in njegova dobra žena Antonija. Domaci župnik preč. g. Kitak je opravil cerkvene obrede, in sicer prvič v svojem živiljenju, čeprav nosi na svojem hrbitu že skoraj osem križev. Zelo lep cerkveni govor je imel domačin iz Nove Štife pri Gornjem gradu preč. g. Richter, profesor v Mariboru. Po cerkvenem opravilu se je razvila gostija, ki se je udeležila vsa fara. Zlatoporočena uživata v vseh krogih največ ugod in ju vse spoštuje. Sta pravi slovenski korenini, ki sta vse svoje živiljenje služila le Bogu in svoji družini. Bog je bil bogato blagoslovil njiju zakon. Imela sta 10 otrok, od katerih jih živi sedem, 3 so v Ameriki, 4 pa v Jugoslaviji, vsi preskrbljeni, ena hčerk je doma pri starših. Pred cerkvijo sta pozdravila slavljenca njuna vnuka Milka in Joško, ki sta v lepih besedah izrazila svoje in želje vsega sorodstva, da bi ju Bog še dolgo čuval zdrave in zadovoljne.

Zlatoporočencemu želimo tudi mi, da bi ju Bog še dolgo ohranil pri živiljenju in jima dal dočakati še mnogo srečnih in veselih dni.

Pri pokvarjenem želodcu, vrenju v crevesju, slabem okusu, glavobolu, mrzlici, zaprtju, bruhanju in drski učinkuje že en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice zanesljivo, hitro in ugodno. Znameniti zdravniki za želodčne bolezni izpričujejo, da se »Franz-Josef« voda za z jedjo in pičajo preobložena prebavila izkaže kot prava dobrota.

Smrt pod 200 hlod

Na Pohorju pri tako znani Attemsovi riži so delavo spravljali hlod v ržo. Hlod so bili zloženi v visoke kupe. 62 letni delavec Jernej Mužič je sprožil tak kup, pa je prepozno odskočil, ko so začeli hlod premikati. Debila so Mužiča pokopal pod seboj ter je zgremel nanj ves kup, vsega skupaj nad 200 hlodov. Njegovi tovariši so začuli med hruščem valečih se hlodov samo presulinjiv vzkih »Jezusi«, nato pa je nesrečen utihnil. Ture so rabili delevci, da so ponesrečenca rešili iz smrtonosnega objema. Telo so mu težki osemometerki hlodovi poravnoma zmečkali ter je bil pri priči mrtav.

relo in postal neravnih več strojev, tako da je skoda zelo velika, vendar pa bo večji del krita z zavarovalnino. Lastnik je začasno vzel v najem takoj tri žage, da obrat ne bi preveč trpel. Toda v kratkem času upa zopet vpostaviti obrat na svoji žagi, ki mu jo je ogenj uničil.

Zanimivo je, da bi bila ta žaga že skoraj dvakrat pogorela, pa so vselej ogenj pravočasno zapazili in pogasili. Kako je zdaj ogenj nastal, ni znano. Najbrž se je vnel les v sušnici, ker se je od tam ogenj razširil na vse strani.

Koledar

Nedelja, 15. aprila (2. povelkonočna): Helena, kraljica; Teodor.

Ponedeljek, 16. aprila: Benedikt Jožef Labre, spoznavalec.

Osebne vesti

= Poročila sta se g. ing. Novo S. Marcikč in gdč. Lote Petriček iz Ljubljane. Bilo srečno.

Ostale vesti

= Lepi pomladanski dnevi. Petek in sobota sta bila res prava pomladanska dneva. Solnce je pričelo močno pripekat, tako da so prav vidni njega vplivi na rastlinstvo in dreve. Povsod vse bujno poganja in cvete. Pojavile so se v okolici že prve lastovke, za enkrat prvi izvidniki. Pravijo si, da pomladanska Marija pripelje te naš ljubke ptice v deželo in da jih jesenska (Mali žmaren) nam odpelje. Dnevna stopnjava je bila +12°C, pa se je kmalu stopnjevala v senci na +15°, odnosno na soncu celo na +20°C. Barometrič je nekako stalen in je včeraj kazal 765 mm. Splošna vremenska napoved pravi za naše kraje, da bo še nekaj dni pretežno jasno, počasi mrzljaje, podnevi toplo in brezvetro.

= Zupnim uradom. Sklicujoč se na priporočilo lavantinskega knezoškofjskega ordinariata v Oglasniku lavantinske škofije, št. 2705, str. 97 naprošamo gg. župnika, da nam izcrpne cerkvene in krajevne podatke v smislu naške okrožnice čim prej pošlo. Uredništvo Krajevnega leksikona dravske banovine.

= Pokojninski zavod za namestence v Ljubljani sprejema stranke le ob delavnikih od 11–13.

= Nova naselbina šolskih sester v Boštanj ob Savi. Prav na tihem so se naselile v Boštjanu šolske sestre iz Slov. Bistre. Povabilo jih je neka tukajšnja posestnica in jim darovala svojo hišo. V sredo po veliki noči 4. aprila, so prišle 3 sestre. Otvorile so takoj otroško dnevno zavetišče. Veselimo se njih prihoda in upamo, da bo Bog blagoslovil njih trud in njihove molitve in da se bo iz teh skromnih začetkov razvilo vedno večje delo v duhovni prid našega kraja.

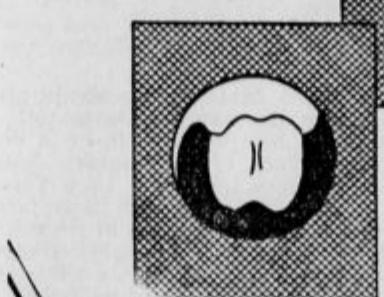
= K Mariji na Trsat boste tudi vi romali s posebnim vlakom o binkoštih in z ladjo se boste brezplačno peljali po morju na otok Krk, če se boste prijavili in plačali vozino do 25. aprila. Poznej se bodo oddajala le še rezervirana mesta, dokler bo kaž prostora. Podrobna pojasnila v romarskem listu »Preporod« in položico podljev vsekomur zastonji »Sveta vojska«, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

= Oddaja čestniške restavracije. Upravni odbor Ofic. doma v Ljubljani oddaja v najem svojo restavracijo z menzo za čas 1934–35 l. Ponudbe je poslati do 15. maja t. l. omenjenemu odboru. Pogoji so na razpolago pri upravnem odboru Oficirskega doma v Ljubljani.

ZOBNI KAMEN

je treba odpraviti,
preden je
prepozno -

SVETUJE STROKOVNIK

Prepozno je, kadar pokaže zobni kamen svoj najhujši učinek: kadar začnejo zdravi zobe izpadati. Kdor pa malo pomisli, doseže velik uspeh: če si redno čisti zobe s Sargovim Kalodontom, se ubrani zobnega kamna. Zakaj Sargov Kalodont je edina krema pri nas, ki ima v sebi znanstveno priznani sulforinov oleat po dnu Bräunlichu, ki odpravi nevarni zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug. Kdor porabi vsak dan nekaj minut za nego zobe ima vse svoje dni zdrave zobe!

Proti zobnemu kamnu

uradniških pripravnikov in pogodbenih uradnikov in >Rešitev o nagradah dnevnici in honorarnih uslužencev.

= Nova založba v Ljubljani (Kongresni trg), knjigarna in trgovina s pisarniškimi potrebščinami, ima v zalogi najnovješja dela iz domače in tujne književnosti, posreduje pri naročilih iz inozemstva, naroči revije itd. Velika izbira modnih revij in časopisov. Poleg vsega blaga za sole in pisarne ima v zalogi tehnične potrebščine za risarje in galantirjsko blago za vsako priliko.

= Pri tolščici, protinu in sladkosečnosti izboljša naravna »Franz-Josef« grenčica delovanje želodca in črev in vztrajno posrepuje prebavo. Raziskovalci na polju zdravilstva o prebavilih zagotavljajo, da so dosegli s »Franz-Josef« vodo sijajne uspehe.

= Pogreša se od 16. oktobra Gregor Troha, star 52 let, srednje velikosti, lasje kostanjevi, bolj drobnega obraza. Bil je bolj slab, rjavo oblečen. Če ga je kdaj kje videl, naj sporoči njegovi sestri Ani Čadež, Trnje p. Škošja Loka.

= »Mojskiški izpit«, priročnik kandidatom iz izpitne snovi, je pravkar izšel. Naročila sprejema: »Ljubljanska založba«, Ljubljana, Področnik V–40.

= Cenjene bravce opozarjam na zadnjo stran naše današnje izdaje in vam priporočamo, da jo shranite. Človek nikdar ne ve, kdaj bo kaj rabil. Shranite si ta list, ki vam bo prej ali poznene dobro služil in boste imeli od tega samo korist.

= Pri ishishaji sledi na kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice, popite zutraj na teče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Ptuj

Izkazana pravica. K notici, ki smo jo pod tem naslovom priobčili v nedeljski številki od 8. t. m., priporočamo na željo prizadetega oproščenca, da se je izkazala pri višji inštanci nedolžnost zavarovalnega agenta in bivšega občinskega svetnika Jurija Goloba.

Trbovlje

Smrt pobira. Umrl je Planinc Anton, krojaški mojster, brat rajnega župnika Maksu Planinca. V svojem poslu je bil res strokovnjak. Rad pa je tudi sodeloval v cerkvenih in stanovskih organizacijah, v katerih je zelo odločno nastopal. Kai bolezni je že dolgo nosil v sebi, v nedelji zvečer je bruhnil kri in v petek je izdihnil. Zavedel se je, da se mu bliža konec, kar je pripravljen in udano sprejel nase. Pogreb bo v nedelji dopoldne.

= Pokopali so zadnje dni Pintarja Ivana, starega 84 let, Majnardi Gabrijela v 81. letu, Bočka Tomaža, starega 86 let, Treo Nežo, ženo gostilničarja, staro 71 let. Za jetiko je umrl 25 letni brezposelni Starc Stanko, valen raka v Želodcu 14 letna Hodej Marija in upokojeni ruder Pristav Ivan, 72 let. Rajni naj počivajo v miru, preostalim pa naše sožalje!

Pošta se seli. Vršijo se pogajanja, da se preseli pošta na Vodah iz sedanjih skrajno nedostatnih prostorov v poslopje zadržane elektrarne poleg tržnega prostora.

Zborovanje bojevnikov. Bojevni nameravajo zborovati tudi v Trbovljah, kjer šteje njihova organizacija nad 500 članov. Zborovanje bo v nedeljo dne 18. maja.

Tržič

V naši farni cerkvi se je zadnje dneve naselil na krov orglarski mojster Janko, kjer urejuje nove orgle, saj je od starih ostala samo prenovljena omara in nekaj piščali. Ta teden bo vse končano in v nedelji popoldne bodo po blagovlavitvi prvi slovenski zabočale. Ob tej priliki bo tudi slavnostni cerkveni koncert.

90 letnico pisatelja Jurčiča bomo danes proslavili tudi v Tržiču. Podporno društvo »Peko« vprizori zvečer v »Našem domu« njegovega »Desetega brata« v Delakovici predelavi.

Kranj

Kocbekova tovarna bo zopet obratovala. Kakor smo zvedeli, bo najbrže še ta mesec pričela z obravljanjem po vsej državi znana Kocbekova tovarna perila. Ženske, ki so v tej tovarni bile zaposlene, se že zelo zanimalo za otvoritev nekoč tako cvetnega obrata, kar jih bo zopet precej malo zaslužek.

Gospodarstvo**Nadaljevalno šolstvo**

Trgovinsko ministrstvo je na podlagi pooblasti v obrinem zakonu izdelalo osnutek uredbe o organizaciji, učnih načrtih, strokovni usposobljenosti učnih moči in uporabi učbenikov v strokovnih nadaljevalnih šolah. Poleg drugega vsebuje načrt tudi natančno določene plače upraviteljeve. Novost je med drugim tudi podaljšanje pouka od sedanjih 7 na 8 mesecev. Ta načrt pretresajo sedaj trgovske in obrinje organizacije, pa tudi učiteljstvo se z njim peča, kar pričajo statistični podatki, ki jih je objavil v Učiteljskem tovariu g. Berdais Jože.

Splošnih obrinjih nadaljevalnih šol je bilo 84,

ki so štele 1933-34 4022 učencev. Največ učencev so imelo te šole leta 1929-30 s 6116 učenci. Strokovnih obrinjih nadaljevalnih šol je 9 v Ljubljani, oziroma ljubljanski okolicis s 1374 učenci, gostilničarske pa imamo tri s 70 učenci. Vsega skupaj imamo na vseh šolah 5466 učencev, 1929-30 7681. Proračun vseh šol je znašal 2.25 milij. Din in odpade na eno šolo 22.928 Din, na enega učenca pa 344 Din. — 84% vseh vzdrževalnih stroškov za šole krijejo občine, strokovne organizacije in Zbornica za TOI.

Narodna banka spravlja zlato domov

Te dni je prispela v Belgrad večja pošiljka zlate naše Narodne banke iz Pariza. Prišlo je več zabojev napoleondorov v vrednosti okoli 32 milij. Din.

Kdor čita stalno izkaze Narodne banke, ve, da vsebuje postavka »zlato zlato v blagajnah (v Belgradu) in v inozemstvu. Zaradi lažjega manevriranja je imela Narodna banka v Parizu stalen depo zlata, ki ji je služil tudi kot podlaga za lombardna posojila nanj. Koliko je znašal depo, odn. njegova obremenitev v Parizu, ne vemo. Sedaj se je Narodna banka odločila koncentrirati vse zlato v državi in bo v ta namen še nadalje pritrugnila svoje zlato iz inozemstva domov v Belgrad, kjer ima za to v svoji palaci prav primerne prostore. Podobno je napravila pred nedavnim tudi romunska Narodna banka.

Dobički inozemske industrije

Podvojite dividende Borskih rudnikov bakra

Občnemu zboru delničarjev te družbe, ki bo 17. maja v Parizu, bo predloženo izplačilo tele dividende: 150 fr. (lani 60 frankov) na prvenstveno delnico in 127.57 v prejšnjem letu na navadno delnico in drugo izdajo B. Tu je že včeta akontacija 40 za prvenstveno in 37 frankov za navadno delnico, ki je bila izplačana 20. nov. lani.

Bilance in poslovna poročila

Saturnus, d. d. za industrijo pločevinastih izdelkov v Ljubljani. Pri skoraj neizpremenjenem dozoru so se zmanjšali izdatki za obresti od 2.3 na 1.1, povečali pa davki in odpisi (slednji od 0.77 na 1.5 milij.). Povečanje poslovanja je razvidno iz večjih zalog in dolžnikov. Cisti dobiček je znašal 3.033 Din (1932 5.546 Din). — Elektarina Škofja Loka in okolica, d. d. Doros se je povečal, znašali so se obratovalni stroški ter odpisi, tako da je izguba znašala samo 0.042 milij. Din (1932 0.139 milij.). Podjetju je tudi uspelo znižati upnike. — Tovarna papirja, Čačak-Belgrad, izkazuje za 1. 1933 izgube 1.2 milij. (1932 samo 0.3 milij. Din) pri glavnici 10 milij. Din.

La Dalmatiense v Splitu je svoje prvo poslovno leto 1929-30 zaključila s čistim dobičkom 0.78 mil. frankov. Leta 1931-32 je bilo izkazano 3.845 milij. fr. tr. izgube. Najnovejša bilanca za 30. junij 1933 (poslovno leto 1932-33) izkazuje izgube z 8.748 milij. fr. V bilanci so izkazane investicije s 165.4 (162.8) milij., material za nove tovarne z 28.3 (27.5) milij., od katerega pa je treba plačati še, kot je razvidno iz pasiv. 16.7 (18.1) milij. Gotovina in naložbe znašajo 12.6 (4.9) milij., zaloge, efekti in dolžniki pa 18.1 (33.55). Postavka: delničarji med aktivi v zanesku 19.7 milij. je odpadla. Med pasivi znaša glavnica 156.25 milij., obligacije 50 in emisijske premije 13.1 milij., upniki pa 7.9 (6.2) milij. — Pri družbi ima večino znana francoska družba za izrabbo tuniških fosfatov Societe des Phosphates Tunisiens.

*

Sušaska mestna hranilnica je prevzela od občine vse delnice družbe »Elektra«, ki prekršuje most z električnim tokom. Cena delnice je 134 Din pri nominali 100 Din. Mestna občina je imela doslej pri tem podjetju od 35 tisoč delnic 10.125 komadov.

Kliring s Švico izkazuje po stanju z dne 31. marca saldo v švicarsko korist za 3.862.000 šv. frankov.

Vinarski kongres bo letos obenem z občnim zborom Vinarskega društva z Mariborom 26. in 27. maja (hotel Orel — Zemljič). Razpored je tale: v soboto popoldne imajo sejo: glavni odbor in delegati vinarskih podružnic, nato pa je redni občni zbor društva. — V nedeljo pa je vinarski kongres s temelj referati: Obnova vinogradov (referenta gg. Fran Gom-

bač in Jakob Žnidarič). Vprašanje pridelovanja in prodaje namiznega grozdja (ref. inž. Lukman Fr. iz Belgrada). Svetovni in domači vinski trg (poroča Lovro Petovar). Zatiranje trnih škodljivcev (poroča g. Fran Vojšek). Popoldne je ogled ban. vinarske in sadarske šole v Mariboru ter ban. trsnice in drevesnice v Peckrah. V pondeljek bo ogled vinogradov pri Slov. Bistrici in Konjicah. Za izlete se je treba prijaviti društvo. Tudi za polovično vožnjo so že zaprosili.

Izvoz krompirja v Češkoslovaško. Češkoslovaško kmetijsko ministrstvo je 17. marca dovolilo v letu 1934 uvoz krompirja v Češkoslovaško iz naše kraljevine, Italije in Madžarske, ker so te države izpolnile pogoje § 10., odstavek 4, naredbe čsl. vlade od 17. julija 1925. Uvoz krompirja iz Holandije, Nemčije, Poljske in Avstrije v Češkoslovaško se dovoli samo v konkretnih utemeljenih slučajih po specjalni odobritvi čsl. ministrstva za kmetijsvo v sporazumu z ministrom trgovine.

Propagandne zaklopne znamke za XIV. Ljubljanskim spomladanskim veleseljem so izšle. Na razpolago so s slovenskim, srbo-hrvatskim (latincina in cirilico), nemškim ali francoskim napisom, v lični in oknski izvedbi. Uprava Ljubljanskega veleselja dostavlja p. n. tvrdkam na želeni znamke brezplačno na razpolago in prosi, da z njimi opremijo vse svoje poštné posiljke. Poštna uprava je uporabila teh znamk dovoljno.

Konkurz je razglasen o imovini Ferda Smrekarja, posestnika v Vel. Mengšu št. 62; prvi zbor upnikov 17. aprila, oglasiti se je do 1. maja, ugotovitveni narok 8. maja. — Nadalje o imovini Ant. Stegmüllerja, trgovca v Muti, in sicer po predlogu dolžnikovem. Konkurzne terjatve je pripraviti sodišču v Marenbergu do 12. maja, prvi zbor upnikov je 26. aprila, ugotovitveni narok 14. maja. Konkurzni sodnik je Cepuder Alionz, upravnik mase pa notar Gajšek Karel iz Marenberga.

Odprava konkurza: Jugopromet, dr. z o. z. v likvidaciji, ker ni kritija za stroške postopanja.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini C. Menardi, trgovca in posestnika v Ljubljani, reg. pod tvrdko C. Menardi, trg. agentura in komisija, narok za sklepanje poravnave 7. maja, oglasiti se je do 1. maja.

Potrjene poravnave: Gjurovsek Savo, zakupnik menze olicirskega doma v Ljubljani, Metelkova 2; Grošelj Celestina, lastnica Odeon bara v Ljubljani; Kalnišnik Alojz, mestni stavbenik v Celju (za 40%); Kotlerer Ana-Petriček, imenica slastičarne v Ljubljani, Aleksandrova ulica 6.

Dobava drv. Dne 16 aprila t. l. se bo vršila pri Komandi drav. div. obl. v Ljubljani javna ustrena pogodbila glede dobave 550 m³ drv. dne 21. aprila pa glede dobave 4250 m³ drv. dne 16. aprila pri Komandi drav. div. obl. v Zagrebu glede dobave ca. 4700 m³ drv. (Pogoji so na vpogled pri omenjeni komandandi.)

Oddaja instalacije vodovoda se bo vršila potom direktno pogodbile dne 20. aprila t. l. pri Komandi drav. div. obl. v Ljubljani (inženierski odd.). (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Oddaja zakupa kolodvskega restavracije na postaji Maribor gl. kol. se bo vršila po pismenih podnabh, katere je vložiti do 23. aprila 1934 pri ravn. drž. žel. v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Dotok zlata v Franciji. Najnovejši izkaz Banque de France beleži za 6. april dotok 193.5 milij. zlata, večinoma iz Švize.

Borza

Dne 14. aprila.

Denar

Promet je bil tudi ta teden znaten, znašal je 2.703 milij. Din v primeri z 2.645, 1.114, 1.040 in 1.417 milij. Din. Najvec prometa je bilo v pondeljek 1.264 milij. Din v devizah Pariz in Dunaj.

Curih. Pariz 20.38, London 15.905, New York 308.75, Bruselj 72.15, Milan 26.30, Madrid 42.225, Amsterdam 209, Berlin 122, Dunaj 73.30 (56.85), Stockholm 82, Oslo 79.90, Kopenhagen 71, Praga 12.84, Varšava 58.325, Atene 2.93, Carigrad 2.49, Bukarešta 3.05.

jaci na Paganinijevem temo, 3. Chopin: Impromptu v-as-dur. Nočurno. Trije preludij in Scherzo v b-molu, nato izvaja v II. delu Medinerjevo Bajko v f-molu. Prokofjevo Toccato, op. 12. Debussijevsko skladbo Reflets dans l'eau ter končno Skrjabinovo etudo v dis-molu. Velik imponzantem program, predvsem pozorjamo na Chopinove skladbe, katerih najoddoljnje interpret je Nikolaj Orlov. — Vstopnice od 10—40 Din so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

1. Občni zbor Kluba trgovskih akademikov v Ljubljani bo v pondeljek, dne 16. apr. ob 8 zvečer v veliki dvorani nove palace državnega trgovskega akademije v Ljubljani, Bleiweissova cesta.

1. Nočno službo imajo lekarne: danes: mr. Leustek, Resljeva 1; mr. Bohinec ded., Rimská 24 in dr. Kmet, Tyrševa 41; jutri: dr. Piccoli, Tyrševa 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba 19.

Maribor

m. Šentlenarčani nastopijo drevi ob 20 s črnim križem pri Hrastovcu v dvorani na Aleksandrovi cesti 6.

m. V Ljubljanski univerzi bo jutri v pondeljek zvečer predavanje o idejni smere sodobnega češkega slovstva. — V petek 20. t. m. pa predava senator dr. Frangeš iz Zagreba o temi: Italija, Nemčija in mi iz politično-ekonomskoga vidika.

Drugi kraji

Prosvešča vprizori drevi ob 7 na redno igro »Divji lovec«.

Trbovlje. Danes popoldne bodo igrali v Državljanskem domu veseloigrco »Vodac«.

1. Scenika: Fantovski odsek K. A. uprizori drevi ob 8 v samostanski dvorani »Skrivnost sv. maše«.

1. Kino Kodeljevo. Danes ob pol 4. pol 6 in 8

in jutri ob 8 češka narodna veseloigrca Svatiba pri Sv. Antoniju (Ti, moj sveti Antoniček).

1. Jutri v pondeljek dne 16. t. m. bo v dramskem gledališču koncert jugoslov. akadem. pevskega zborja iz Zemuna. Vse prijatelje zborovega petja, predvsem za člane naših zborov in mladino opozarjam na to omladinski koncert. Akademski pevski zbor iz Zemuna nastopi ta dan prvič v naši sredi. Vstopnice po znižanih dramskih cenah se dobre jutri ves dan v knjigarni Glasbene Matice in ob pol 8 dalje pri večerni blagajni v dramskem gledališču. Opozarjam, da je koncert v dramskem gledališču.

1. Koncertni pianist Nikolaj Orlov si je izbral za svoj prvi pianistični koncert v Ljubljani naslednji spored: 1. Scarlatti: 3 sonatine, 2. Brahms: Vari-

Za odlično naravno zdravljenje

uporabljajte „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“, ki je pripravljen večinoma iz najboljih zdravilnih planinskih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“, ki vsebuje preizkušene, dober regulator za čiščenje. Šest do dvanajst-tedensko zdravljenje s „Planinka zdravilnim čajem Bahovec“ deluje izvanredno in sicer brez strupov pri vseh sledenih boleznih: Pri slabih prebavah želodevja in zaprtju telesa, slabem delovanju žrevesa in napetosti telesa, omotice in slabosti, obolenju na hemeroidih in bolezni jeter. „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“ pospešuje appetit. Zahtevajte v lekarnah samo pravi „Planinka-čaj Bahovec“, ki se ne prodaja odprt, temveč samo v originalnih plombiranih zavojkih po Din 20°, s proizvajalcem napisom:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12 Reg. sub Sp. br. 169 od 9. 11. 1933

Zitni trg

Sombor. Pšenica: bač. okol. Sombor 98—100, gor. ban., srem. in slav. 100—102, ban. 98—100, ban. pot. 104—106, bač. pot. 104—106. — Koruza: bač. in srem. žel. prompti starci 76—78, bač. in srem. nova 66—68, bač. Dunav in Tisa ladja 70—72. — Moka: bač. Og. Ogg 165—185, 2. 145—165, 4. 130 do 150, 6. 105—115, 7. 80—90, 8. 75—80. — Otrobi: bač. pšen. prompti 69—71. — Oves, ječmen in fizio neizpremenjeno. — Tendenca: neizpremenjena. Promel 52 vagonov.

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendenca mirna. — Promet slab.

Chicago, 14. aprila. Pšenica: maj 84.75, julij 85.125, september 86.125 Koruza: maj 47.125, julij 50, september 50.25. Oves: maj 41.

Winnipeg, 14. aprila. Pšenica: maj 66.75, julij 67.75, avgust 69.375.

Hmelj

Zatec (CSR), 12. aprila. Popravljanje za srednje in srednjedobro blago je naraslo in je prišlo do zaključkov tudi v prvovrstnem blagu. Cene se gibljejo med 1350—1600 kg za 50 pomladna dela v hmeljnikih se nadaljujejo in je rezanje že deloma končano. Rastlina je dobro prezimela.

Zivina

MARIBORSKI SEJEM 15. APRILA

Pripeljanih je bilo 262 svinj in 1 koza, cene so bile slednje: Mladi prasiči 5—6 tednov starci komad 90—110 Din; 7—9 tednov 150—190 Din; 3—4 meseca 250—280 Din; 5—7 mesec 320 do 350 Din; 8—10 mesec 4

Z vžigalnimi bombami nad „živčna središča“ London, Pariz, Berlin

„Vojne fronte“ ne bo več!

General Groves je spisal knjigo »Izvažeš dima«, ki je pri angleških letalskih izvedenih in tudi med vso angleško javnostjo povzročila veliko razburjenje. General Groves velja na Angleškem za prvega izvedenca v letalskih zadevah. Že med vojno se je proslavil kot organizator angleškega letalstva. V vojni je bil predstavnik angleške vlade v stalnem vojnem odboru, ki ga je organizirala Zveza narodov. Tri leta je bil zaposlen v Zenevi kot predsednik tega odbora. Od kar je zapustil aktivno službo, se je general posvetil teoretičnemu proučevanju letalstva. Pričel je pisati svojo znamenito knjigo, ki je bila te dni objavljena.

Ta izvedenec trdi, da ne bomo nikdar več doživeli vojne med dvema frontama, to je »vojne fronte«. Nikdar več se ne bodo vojske zbarakadirele v strelski jarki in trdnjave. Če pride do vojne, bo ta vojna »vojna cone«, v katerih bodo operirali letalski aparati v ogromnem številu; bombardirali bodo iz zraka in navalili na »živčna središča« sovražne države. Pod živčnimi središči ne sme mo razumeti samo to, kar smo doslej smatrali za vojne objekte, kakor taborišča, zaloge municije, železniška krizišča in pristaša, temveč moderna vojna pojmuje pod »živčnimi središči« tudi mesta in velemesta, v katerih živi civilno prebivalstvo.

Pisec dokazuje, da je povsem neutemeljen občutek angleške varnosti, češ, da se Angliji ni treba dati sovražnika, ker je obdana z morjem. Treba se je sprizniti z dejstvom, da je tudi v krogih vseh generalnih štabov zmagovalo vodilo, ki ga je postavil nemški izvedenec major Endres: »Kar so nekdaj, to je v takozvanih nekulturnih časih, smatrali za nečastno za vsako vojsko, namreč, da se napade civilno prebivalstvo z ognjem in mečem, je danes postalos osnovno vodilo modernega bojevanja!« Pisec knjige ne smatra samo za mogoče, temveč za gočovo, da se bo boda vojna bila z bombardiranjem Londona, Pariza, Berlina, in drugih velikih mest v Evropi. Po njegovem mnenju bodo glavna mesta napadli z letali in sicer z vžigalnimi bombami in s strupenimi plini.

Kdo naj obvaruje osemmilionsko mesto pred zračnim napadom? Kdo naj nauči osem milijonov prebivalcev ravnati s plinsko masko? Sicer plinske maske nikakor ne pomagajo proti vsem strupenim plinom. Kdor bi se hotel zavarovati pred nekaterimi plini, bi se moral obleči vse telo v neprodirno obleko. Po mnenju generala Grovesa bi bilo mogoče s pomočjo vseh varstvenih ukrepov, ki so sploh možni, rešiti samo del londonskega prebivalstva pred zračnim napadom. Kako naj se torej London brani? Ali naj bi se angleški letali dvignili s svojimi letali in napadli nasprotnika, ki bi priletel nad London. To ni mogoče. Po njegovem mnenju je taka obramba nezadostna. Zadnja vojna je pokazala, da so Angleži komaj 4,8% nemških letal, ki so prispevali nad Anglijo, prisili, da so pristala ali jih sestrelili. Tako je n. pr. 1. 1916 dvignilo 94 angleških letal, da bi odbilo zračni napad; toda samo petim

letalom se je posrečilo iztakniti sovražnika. Pri drugem napadu je 121 angleških letal iskal 16 nemških letal, toda niti enemu letalu se ni posrečilo najti sovražnika. Kakor znano, je navadno nad Londonom huda megla in v takšni megli se sovražnik prav lahko skrije. Danes je s pomočjo modernih aparativov mogoče leteti tudi skozi najbolj gosto meglu, prav tako je tudi orientacija možna; radi tega je London v takliko večji nevarnosti.

Težka je zračna obramba ponoc, tedaj so domača letala navezana samo na sodelovanje z reflektorji. Tako prihaja general Groves do zaključka, da je mogoča obramba pred zračnimi napadi sovražnika edino s protiofenzivo v zraku. Sovražnika bomo prestrašili edino z grožnjo z represalijami iste vrste! Žalibog smo danes že tako daleč, da s tem dejstvom računajo že vsa poveljništva evropskih armad. Tudi angleška vlada je prišla do spoznanja, da zavaruje London edino na ta način, da zgradi primerno število dobrih letal, s katerimi bo lahko odgovorila na morebitni napad iz zraka z razrušenjem Berlina ali Pariza.

In ta letala stanejo silnega denarja. Kako naj se branijo pred sovražnikom države, ki ne morejo izdati toliko denarja za letstvo, kakor bi hotel? Ali ima sploh smisel takšno oboroževanje, ki mu nikjer ni konca in radi katerega morajo narodi obubožati? Tako prihajamo do zaključka, da je edino pametno, kar morejo države storiti, to, da se sporazumejo in se čim bolj razočarožijo.

Kdor ima preveč denarja, si lahko ogleda pomlad... v Lugaru v Svici. Cenejša je na vsak način pomlad pri nas, zato pa tudi bolj nikavna.

Plašljivost je ozdravljava

Potreben je jez okoli srca

trdi dunajski profesor

Te dni je znameniti dunajski neurolog prof. dr. Erben predaval o strahu, o ljudeh, ki se ne morejo odrešiti plašljivosti, in o zdravilih, ki jih uspešno uporabljamo pri pobiranju te nenavadne bolezni. Pravzaprav je to navadna, zelo razširjena bolezen, o kateri človek pogosto niti ne ve, odkod izvira. Človek se vam ob vsakem količkaj razburljivem dogodku zjede ali celo zavpije, telo mu pogosto nenadoma otrgne, pot ga oblige, prične se tresti, srce mu bije z vso silo. Dr. Erben smatra strah za normalen pojav, ako je dan v resnici kak razlog zanj; toda pogosto srečate tudi ljudi, ki sami ne vedo, zakaj se pravzaprav plašijo. V takšnih primerih je treba iskatati vzrok za izbruh strahu druga.

Ze v zgodnji mladosti opazimo pri otrokih razpoloženje za strah. Njihovo vedenje je nenavadno. Otrok se ne pomeša v družbo, njegovo ravnanje je nervozno. V šoli se nenadoma zgubi, obstane kakor pribit in ne ve odgovora v primeru, da ga

učitelj pokliče. V času pubertete ostanejo takšni otroci navezani na starše, toda včasih se ta navezanost izpremeni v sovražstvo. Kot odrasli si navadno poštejejo samoto, skromni so in ponizni, nikdar se ne upirajo in kaj radi so babjeverni. Kje je vzrok te plašljivosti? Podedovana konstitucija. Značilna za te ljudi je velika razburljivost in občutljivost. Med tem ko navaden in zdrav človek obda svoje srce s pravim jezom, češ katerega ne more vsak nevšečen vtis ali dražljaj, razburi plašljivega človeka vsak še tako nedolžen dogodek. Znan dušeslovec dr. Freud je nasprotnega mnenja in zavrača domnevo, da je razpoloženje za plašljivost podedovano. On išče razloge za to v podzvesti, ki jo ustvarjajo doživljaji. Nagoni, ki jih zadržujemo v podzvesti, naj bi se izpreminjali v strahu. Dr. Erben je v svojem predavanju zavrnil dr. Freuda, češ, da je njegovo izvajanje samovoljno in fantastično.

Predavatelj je še popisal dolgo vrsto raznih

Pač neveren sport! Španci so preveč navajeni bikoborbe, da bi jih bikoborci mogli slepariti morda z namišljeno borbo, to je z borbo z upehanim in bolnim bikom. Toreador navadno tvega življenje. Naša alika nam kaže prav takšen prizor. Bik je zgrabil z rogori toreadorja, njegovi tovariši so mu komaj rešili življenje in spravili hudo ranjenega v bolnišnico.

Misli

Starost, to je otroška doba — brez iluzij. Ne povejte nikoli nič slabega o sebi. Vaši prijatelji bodo to vedno storili v zadostni meri.

Zlobni zavidajo in sovražijo: to je njih način občudovanja.

Človeka lahko sodimo po njegovih sovražnikih.

Ljubiti, je nehati živeti v sebi in živeti v drugem bitju.

Nič ne more nadomestiti čustvenosti in udanosti žene.

Nesreča ustvari v nekakšnih dušah široko puščavo, kjer doni glas božji.

Imamo v resnici samo to, kar smo dali.

Kričanstvo je v svoji celoti velika miloščina, dana velikemu uboštvu.

Sreča državnika mora biti v njegovi glavi.

Je troje težkih stvari: ohraniti tajno, trpeti kleveto, uporabiti svoj prosti čas.

Tudi male stvari so važne. Bile so v pogubo že marsikateremu velikemu možu.

Pogum v vojni, ki je svetel, je neskončno nižji kakor pogum vsega življenja in vsake ure.

Tlačitev števila je hujše kakor tlačitev enega samega.

Bolje je hvalti značajnosti sovražnika, kakor pa laskati se napakom prijatelja.

Prava enakost je v tem, da neenako obsojamo, ker je neenako.

Človeška neumnost je edina stvar, ki nam lahko da misel o neskončnosti.

Vzgojna šola za stare

Iz Harkova poročajo, da je tam oddelok za narodno vzgojo odpril nenavadno šolo: Veeučilišče pedagoške propagande za stare. To bo vzgojna šola za stare, ki naj bi se v njej učili vzgajati otroke.

Domač izdelek je pralni prašek „PERION“

Poizkusite z njim oprati Vaše perilo in zadovoljite.

Najsegnejši finančni minister

Neville Chamberlain, angleški finančni minister, je gotovo najsegnejši finančni minister na svetu; kočti angleški državni proračun 1933-34 je pokazal prebitek 35 milijonov funtov. Splošno se vse angleško gospodarstvo boljša.

Tri umetniške ...

Že dolgo let obstoji načrt, da bi dela velikega Angleščine Shakespearea filmali. Načrt bodo v najkrajšem času izvedli. Ustanovili so že družbo »Shakespeare Film Society«, ki bo v najkrajšem času začela z delom.

Znani francoski pisatelj Romain Rolland, ki živi v Vileneuve, se bo te dni poročil s svojo dolgoletno tajnico Koudachevo.

Znani baritonist chicake opere R. Riring je ustvaril opero in postal cirkuski jezdec. Dejal je, da si je že zdaj izbral ta poklic, ker se boji, da bi mu glas ne opešal.

Velemesto za praznike

O praznikih zvabi pomladansko solnce iz velemest ogromne množice ljudi v predmetna in na deželo, tako je tudi v Berlinu. Koliko prometnih sredstev je treba, da se milijoni ljudi spravijo v teku nekaj ur iz mesta, si lahko predstavljamo. Mestna železnica v Berlinu je na primer prepeljala v treh dneh 3,620,000 gostov, 400,000 več kakor lani, mesto je zapustilo 180 vlakov, vsa mestna prometna sredstva (avto, podzemna in cestna železnica) skupaj so za praznike prepeljala 12,000,000 ljudi, k temu pride še 3,620,000 nadzemne železnice (ne cestne); torej skupno približno 16,000,000, t. j. malo več kakor ima vsa naša Jugoslavija prebivalcev. — Oggomne so te številke, toda proti New-Yorku še vedno majhne.

V mestu Miami v Ameriki so v tovarni letalo Sikorski zgradili velikansko letalo, ki naj bi opravljalo redno prekoceansko službo. Letalo je lasti Pan-American-Airways. Te dni ga bodo preiskovali. Letalo bo lahko vzel s seboj 32 potnikov.

nadalje 1000 kg pošte in prtljage. Računačo, da bo letalo preletelo Atlantski ocean v 24 urah.

Letalo je štirimotočno in lahko leti 3750 km, ne da bi mu bilo treba pristati. Sikorski, ki je izdelal ta tip letala, je Rus.

MLADI SLOVENEC

I. Albrecht: **Pogovor**

— Kaj pa, mamica, se beli danes v solncu na jasnini? —
»To so cvetke, same cvetke zate, Roža moja mala.
Bele: Da boš vedno vedra kakor solnčen dan spomladi.
Modre: Da boš zmeraj zvesta, vdana mamici ostala.
Pisane in vmes rumene in rdeče in višnjeve:
Da skoz noč in jasne dneve varno boš hoditi znala,
da boš kakor svetla zvezda k zvezdam pot si poiskala.

Pravljica o angelu varuhu

Ponoči je bilo. Na nebuh je sijala polna luna in se tisoč smejala v sobo, kjer je ležala v beli zibki drobni Ančka. Njen angel varuh, ki je sicer vsak večer točno prišel k njej, se je to noč zakasnil. Medtem so igračke okoli speče Ančke oživele. Ker angela varuhu ni bilo, so postale kmalu na moč živahne in razigrane.

Kosmati medvedek, katerega je Ančka dobila v dar za božič, se je skobacal z rdeče zofe na tla in zabrundal:

»Ze vidim: nocoj bom Ančki moral jaz nadomestovati angela varuhu!«

»Kako boš pa to storil?« je vprašala racka iz porcelana, ki je v vsako reč rada vtikal svoj nosek.

»Ne izprashuj tako neumno!« je zarenčal

medvedek in se popraskal na glavi. »Najprej ji moram dati poljubček, potem razpeti perotnice in vso noč stati ob njeni zibki.«

Na te medvedkove besede so se vse igračke v sobi glasno zasmajale:

»Hojo, kje pa imaš perotnice, medvedek?«

Medvedek je v zadrigi povesil glavo, potem pa se naskrivali potipal, če mu perotnice morda le niso kar na lepem zrastle. »Nič ne deč! je koj na to zabrundal. »Bom pa Ančko samo zibal!« In jo je res začel zibati, ampak tako hitro in nerodno, da bi bila Ančka kmalu padla iz zibke...

Pa je v tem hipu — hopla! planil k njemu pajac, katerega je imela Ančka prav posebno rada. Nemilo je sunil medvedka proč in svečano izjavil, da bo on čuval speco Ančko.

»No, radovedna sem, kaj bo ta počel?« je racka tisto dejala pisani žogi, ki je sedela ob njej.

»Prevelika radovednost ni dobra,« je modro dejala žoga — pa je bila sama prav tako radovedna, kako se bo ta reč z angelom varuhom nocoj končala. Široko je odpiria oči, da ne bi najmanjše stvari prezrla.

Pajac je nekaj časa skakljal okoli zibke in premišljeval, kako bi nadomestoval angela varuhu. Ko je videl, da ga vse igračke pozorno gledajo, si je mislil: »Nekaj je treba storiti, da ne bom osramočen!« In je zlezel v zibku, se nagnil k Ančkinemu ušesu ter začel glasno cvititi vanj in klicati:

»Aja tutaja! Aja tutajale!

Bil je prepričan, da bo Ančki s tem najbolj ustregel.

Medvedek, ki je medtem ves jezen in užalen čepel v kotu, je zarenčal:

»Molči že vendor, pajac neumni! Saj cviliš kakor pujsk!«

»Aha, zdaj si bosta akočila v lase! se je zasmajala racka in se obrnila k leseni ropotulji: »Zakaj pa ti nočeš nadomestovati angela varuhu?«

»Seveda! jo je pikro zavnila ropotulja. Da bi se potem še iz mene norčevala in me vlačila po zobeh, klepetulja!«

Že je hotela še bela ovčka s srebrnim zvončkom okoli vrata poskusiti svojo srečo in nadomestovati Ančki angela varuhu, takrat pa se je nenadoma odprlo okno. Angel varuh se je po luninem žarku tisoč spustil v izbo, poljubil speco punčko in sedel k njenemu vzglavju.

»Ali znaš tudi ti takole hoditi po luninem žarku?« je pajac prijazno vprašal medvedka; bilo mu je žal, da sta se prej sporekla.

Medvedek pa mu ni odgovoril. Sijajna misel mu je živila v glavo. Zlezel je angela varuhu v naročje in ga zaupno pobaral:

»Prosim, povej nam, kako je treba varovati otroke, da bomo vdrugri vedeli, če boš spet brezpozno prišel.«

»Nak, tega ti pa ne smem povedati,« se je

V deželi Narobesvet

(Nadaljevanje.)

Tonček je stopil k prestolu in se vlijudao priklonil podkralju polžu:

»Jako, prejako mi je v čast, da se seznamim s tako slavnim in imenitnim podkraljem, ki zna na harmoniko slovenske pesmi igrati!«

Zajec-pilot ga je sunil s taca pod rebra in polglasno zarenčal:

»Kakšne neumnosti pa čenčaš, bedak! Saj to ni slovenska pesem; to je državna himna dežele Narobesvet.«

»Daj mi no že mir!« se je razsrdil Tonček. »Pesem „Čuk se je oženil, tralala“ je slovenska pesem in ostane slovenska, če se vsi skupaj na glavo postavite!«

Podkralj polž, velik kot slon, je spreng pogledal Tončka izpod naočnikov in ljuto pomigal z rožički:

»Hej, hej, kaj si upaš trditi, potepuh! Da pesem, ki sem jo pravkar na harmoniko igral, ni naša himna, nego slovenska pesem? Grozovita je to žalitev za mojo harmoniko. Prekliči na mestu svoje veleizdajalske besede in prosi mojo harmoniko odpuščanja, drugače te obsimo do paragrafu tem in tem na smrt!«

»Kako bom preklical, če je pa rest? je Tonček vztrajal pri svojem. »Svojo trditev lahko dokazem, če želiš, prejasni mravljinčni podkralj polž.«

»Dzaj ni zate nobene rešitve več,« je pridušeno zajec-pilot in potro sklonil glavo.

Mogočni podkralj polž s harmoniko v načoru pa je zagrmel:

»Pa dokaži, če moreš!«

»Nič lažjega ko to,« je samozavestno dejal Tonček. »Če bi bila ta pesem vaša državna himna, o prejasni podkralj polž, potem je vsekakor jaz ne bi znal zapeti in zaigrati, ali ni res?«

»Seveda, to je jasno ko črni dan!« je modro pokimal podkralj polž.

»No, vidiš, pa jo znam zaigrati. Dovoli mi samo za trenutek svojo harmoniko, prejasni podkralj.«

»Neznansko drzna je tvoja prošnja, o fant,

ampak naj te zaenkrat obsije sonce moje mislosti. Na, tu imaš harmoniko!«

Tonček je vzel harmoniko v roke, jo spretno raztegnil ter glasno zaigral in zapeł:

Cuk se je oženil, tralala,

sova ga je vuela, hopsasa ...«

»I, glej ga ludimana, saj res znaš! je strmel podkralj polž in mravlje, mili njegov narod, takisto.

»Kako je ne bi znal, je dejal Tonček; »saj sem vam že rekel, da je to slovenska pesem. Pri nas jo zna vsak otrok.«

»Ni mogoče! je zarenčal podkralj polž.«

»Kdo jin je pa to dovolil? Takšna nesramnost! Našo himno ti pojo in igrajo v drugih deželah...! Napovedal vam bom vojno in vsem — sek! sek! odsekal glavo. Torej vprašam te zadnjih: ali priznaš, da je to naša himna in ne vaša pesem?«

»Ne priznam!« se je Tonček hrabro postavil za svoj narod.

Podkralj polž je pomignil trem najmočnejšim mravljam poleg sebe in jim ukazal:

»Zgrabi te ludimana in ga odženite na sveži zrak! Tam naj ostane toliko časa, dokler ne bo zaklical: Živijo himna dežele Narobesvet! Če v treh dneh tega ne bo zaklical, ga zaprite v shrambo za živila — tam naj od lakote pogine!«

In so mravlje zgrabile Tončka in ga odgnale iz podkraljeve palače na sveži zrak. Pustile so ga tam samega in mu zagrozile:

»Torej zapomni si: v treh dneh moraš storiti, kar ti je prejasi naš podkralj vele!«

Rekši so ga pustile samega in je bilo Tončku pri srcu, da bi se začel tolči ob kolena in se zarehal na ves glas. Saj pa je bilo vse to v resnici smešno: namesto da bi ga bili zaprli v temno luknjo, ga postavijo na prosto — in mislijo, da je to neznansko grozovito kazensko. Hohoh, dežela Narobesvet je res dežela Narobesvet!

Zaživagal si je veselo popotno pesem in jo židane volje mahnil čez zelene travnike dalje po deželi Narobesvet. (Dalje prih. nedelja.)

STRICKOV KOTICEK

589. Dragi Kotičkov striček! Večkrat sem Ti že mislil pisati, pa nisem imel poguma. Veš zakaj? Zato, ker mi je mama rekla, da bi moje pismo gotovo romalo v koš, ker takoj grdo pišem. Zadnjih sem pa čital v »Mladem Slovencu«, da meče pisma le v sod v jih potem s trškom loviš. Mislil sem si: Mogoče se pa tudi moje pismo ujame na trnek? Veš, ljubi striček, kadar moj očka ribe lovi, ujame tudi slabu ribo na trnek. Lovi pa v Savinji in v strugi.

Gotovo si že kaj čital, kako divja je bila Savinja ob povodnji in koliko lepe zmajje je odnesla s seboj. Vsi se je zelo bojimo, ker teče že čisto blizu nas.

Prijazno Te pozdravlja Milan Balant, učenec V. razreda v Braslovčah.

Dragi Milan! Kakor očka včasih tudi slabu ribo na trnek ujame, tako tudi moj trnek nima zmerom sreče, da bi sama dobra pisma v sodu ujel. Včasih potegnje iz sodne pisme, nad katerim bi se človek zjokal, če se mu ne bi zdelo škoda solz. Dokler je človek še mlad, joka kar tja v en dan in zapravila solze kakor bogatin cekine. Na staru leta pa potem ne more iztisniti iz sebe niti ene solze več. Da je to jasno, prejako hudo, sem se zadnjih prepričal na lastne oči. — Je sedel ob cesti berač brez nog in milo stegoval roke predse. Mili narod pa je hodil brezbrzino mimo njega, kakor da ga ne vidi. Naravost čudovito je, s kakšnimi zanimanjem si ljudje, ki hodijo mimo beračev, ogledujejo hišo na nasprotni strani ulice! Kakor da si jih še prvič v življenju vidiš... (Saj razumeš, ne?) So torej hodili mimo, hodili ves dan — beračev klubok pa je bil še vedno obupno prazen. V dno srca se mi je zasmilil siromak. Stopil sem k njejmu in mu sveltoval:

»Očka, poskušite s solzami! Brez solz dandanes ne ganete nisi kamna na cesti, kamoli ljudi!«

»Saj bi, je žalostno odgovoril, »saj bi, pa sem že zdavnaj vse solze izčočil.«

Malo sem pomisliš, in v glavo mi je šivila sijajna misel. Stopil sem k bližnjemu branjevcu, kušil za dva dinara naribanega hrena in ga bliskovito pomolil beraču pod oči. In glej čudo čudovito: beračev staro, nagubano obličeje je bilo v hipu polkulobra. Zdaj pa se malo zavekajte zravent! sem mu velen.

Ubogal me je — in konec te zgodbe je bil tak, da je imel siromak kmalu vse počne ljudi okoli sebe, ki so se kar topili od ljutega sočutja in mu metalni dinarje v klobuk. — Kaj nas ta zgodovina uči? Da hočejo ljudje dandanes v zameno za vsak solz, ne da bojo, vsaj majhno — senzacijo.

Ampak dačas sem zašel! Sem hotel končati pri trniku, pa sem končal pri — solzah. Slabo znameno je to. Gotovo se mi bo nocoj vso noč sanjalo o naribanehu hrenu.

Pa se še kaj oglasil! Lepo Te pozdravlja Kotičkov striček.

590. Dragi striček! Zelo sem bil vesel, ko si mi za veliko noč posiljal tako lep pribor: knjige »Mladost v džungli«. Vso sem že prebral in mi je zelo všeč. Prisrčno se Ti zahvaljujem zarjaj! Žem sem Ti mislil v zahvalo poslati lepega, mladega zajčka. Imel sem namreč zajčijo, ki je imela dva srčkana mladička. Pa je maček umoril zajčkom mamico in oba sta poginila. Zelo sem bil žalosten zaradi tega. Tako zdaj z onim zajčkom ne bo nič.

zasmejal angela varuh. »Samol toliko ti lahko povem, da mora vsak, ki hoče varovati otroke, imeti od ijubega Boga spričevalo in da takšno spričevalo samo angeli lahko dobijo.«

Medvedek je žalostno in razočarano zlezel nazaj v kot, angel varuh pa je vzel zlato sanjsko knjigo iz torbe — in Ančka je odpalila v prelepoto deželo zvezd in bajk, kjer je vse do jutra rajala in vela.

Pričerno Te pozdravlja Metod Vovk, učenec (?) razreda v Češnjicah.

Dragi Metod! Takšne žalostne zajčje zgodbe še nikoli v življenju nisem slišal. O ti ludobri maček ti! Le kako je mogel biti tako brezrcven? Ubogima mladistema gre umorit zlato mamico in tako povzročiti še nujno smrt. Človek bi se tudi nad to strahoto bridko zjokal, če ne bi predobro vedel, da ljudje tudi ne redijo zajčkov samo za to, da bi jih ob starosti umrli, nego jih redijo za to, da jih ob prvi priliki — zaključijo in pohrustajo. Ni lepo od mačka, da je umoril ubogim zajčkom mamico; njegov greh pa je toliko manjši in vsa zajčja zgodba tolikanj manj žalostna, če upošteva, da zajčka prav nič manj ne boli, če ga umori maček ali — človek. Tudi jaz zajčka, ki si mi ga hotel podariti, najbrž ne bi imel samo za igralkanje, nego bi mu lepog dne prijazno dejal: »Preljubi moj zajček, zdaj se pa pripravi na zadnjo urvo! Močno se bo prilegel mojemu želodcu tvoj mesek, m-m! — Kaj hočeš, tako je pač na svetu, dragi moj. Še zmerom lepše je, če maček, ki nima pameti, umori zajčja zato, ker je lačen, kakor pa, če v vojni ljudje, ki imajo razum, pobijajo drug drugačega — za prazneničnički.«

592. Dragi Kotičkov striček! Srčna hvala za odgovor. Nisem Te hotela motiti pri nebesko dobril, potičati v veliki noči. Sedaj si jih že gotovo pojedel. Prav nič se torej ne more izgovarjati. Pridi k nam! Ocvirke za žgance, veliki kakor kurja jaica, smo Ti pripravili, kakor si želeš. Da se ne polvaj, pridi čimprej in mi piši, kdaj naj Te pridem čakat na kolodvor. Bodи torej mož-beseda, in na skorajšnje svidenje!

Milijon pozdravčkov Ti posilja Mađica Doboviček, učenka I. razreda, Hrušica pri Jesenicah.

Draga Mađica! Hohoh, kar tako se pa Kotičkov striček ne da speljati na led! Na papirju so ocvirki pač lahko veliki kakor kurja jaica, na papirju, kakšni

DELAVSKI VESTNIK

ŽENA IN DOM

Vzroki naše brezposelnosti

Vprašanje brezposelnosti se rešuje danes s samimi debatami, zborovanji, spomenicami, kongresi, toda dejanskih uspevov ni in jih nih, dokler ta problem ne začnemo zdraviti pri korenini. Človeku se dozdeva, da oni, ki hočejo omiliti brezposelnost, ne vedo ali pa nočejijo vedeni, kje tiči pravo zlo. Za danes naj omenimo samo dvoje stvari, ki sta tako važni in veliki, da bi se, če bi bili rešeni, brezposelnost v naši državi v resnicni znatno zmanjšala.

1. Vprašanje vajencev.

2. Izkorisčanje tujega velekapitala in zaposlitev inozemcev.

Zaposlitev vajencev

V dravski banovini je 14 do 15.000 vajencev in vajenek. Med temi tisoči vajencev mislimo, da je bore malo takih vajencev, ki bi delali res samo 8 ur na dan, čeprav zakon presoveduje, posebno za mladoletne delavce, čezurno delo. Omenimo naj mimo grede, da imajo v Nemčiji za mladino vpeljan 7-urnik. Statistike trdijo, da je pri kovaških obrtih, kolikor je delovnih moči sploši zaposlenih, 90% samo vajencev. Krznarjem, čevljarem, krojačem, pekom, posebno pa modistinjam in šiviljam ni prav nič mar, kaj pravi zakon o zaščiti delavcev glede delovnega časa. Pri njih se dela 10, 12 in tudi 14 ur na dan. Zgodilo se je celo, pri nekih brezvestnih krojačicah, da so vajenke delale k večjim praznikom dva ali tri dni, zjutraj od 7 do 12 in od pol eno do 5 zjutraj, poleg tega je bila vajenka še brez večerje. Kakšno bestialno izmogovanje je to! Čudno se nam zdi, kako je vajenka sploh mogla zdržati pri delu celih 21 ur in pol. Morda bo kdo rekel, da to ni res, toda temu lahko postrežemo z imeni, v katerem kraju se je to zgodilo in pri kom. Te in sploh take male delavnice bi bilo nujno potrebno strogo nadzorovati po pristojnih organih, koliko časa se dela z vajencem in vajenkami preko zakonitega časa in vse strogo kaznovati v prid brezposelnemu delavstvu. Na vsak način je treba delavsko mladino zaščititi pred kakršnimkoli izkorisčanjem!

Delavska zbornica je v svojem poročilu pred leti navedla, da dela nad 7000 vajencev

odpusti, na njihova mesta pa vzamejo zopet novi vajenci, tako da fant ali dekle, ki sta se iznella nekega rokodelstva, morata nujno v tovarno, če hočeta, da ostana pri življenju, kajti malo je danes vajencev tako srečnih, da bi mogli napraviti mojstrski izpit, ker nimajo prilike, da bi bili v dolični obrti zaposleni predpisani čas. Kako se dela in postopa v tem oziru, naj navedemo sledenča dva primera od dveh ljubljanskih ključavničarskih mojstrov. Prvi ima sedaj 5 vajencev in 1 pomočnika. Prejšnjih 10 izučenih vajencev je takoj odpustil, ko jim je potekla učna doba. Pri drugem se je izučilo 17 vajencev, od teh jih je 15 takoj odpustil, ko jim je potekla učna doba, le dva je obdržal za nekaj tednov kot pomočnika. Sicer mora po § 294 obrnega zakona vsak obrtnik zaposlovati učence po opravljenem pomočniškem izpitu kot pomočnika še najmanj tri meseca v svojem obrtu, če učenci to žele. Prejeti pa mora tak pomočnik v tem času najmanj ono plačo, ki jo je imel prej kot učenec. Toda delodajalcii § 267 in 294 ne upoštevajo in se zanje ne zmenijo. Zato je potrebno, da strokovne organizacije z Delavsko zbornico vred podvzamejo v tem pogledu potrebne korake, da se bo zakon spoštoval in tudi res izvajal.

Tuji nam odjedajo kruh

Koliko protestov je že bilo izrečenih proti zaposlitvi nepotrebnih tujevcov, pa vsi vedno znam. Statističarji so ugotovili, da je v naši državi približno 500.000 delavcev brezposelnih, nad 120.000 jih pa živi in se peha v tujini, ker v domovini niso dobili dela in zasluga. V naši jugoslovanski industriji in po drugih večjih obratih je zaposlenih 45.000 ravnateljev, mojstrov, preddelavcev in delavcev, kti so inozemci. Nekateri so v naši državi že 14 let, pa se do danes niso pričuli h tistem delu, ki so ga opravljali v začetku kot inozemski strokovnjaki, našega delavstva. Izračunano je, da inozemci v naši državi vsako leto dobe nad 5 milijard Din. Koliko bi se poznalo pri nas, če bi odpustili vse nepotrebné tujece. Z denarjem, ki ga dajemo

odpusti, na njihova mesta pa vzamejo zopet novi vajenci, tako da fant ali dekle, ki sta se iznella nekega rokodelstva, morata nujno v tovarno, če hočeta, da ostana pri življenju, kajti malo je danes vajencev tako srečnih, da bi mogli napraviti mojstrski izpit, ker nimajo prilike, da bi bili v dolični obrti zaposleni predpisani čas. Kako se dela in postopa v tem oziru, naj navedemo sledenča dva primera od dveh ljubljanskih ključavničarskih mojstrov. Prvi ima sedaj 5 vajencev in 1 pomočnika. Prejšnjih 10 izučenih vajencev je takoj odpustil, ko jim je potekla učna doba. Pri drugem se je izučilo 17 vajencev, od teh jih je 15 takoj odpustil, ko jim je potekla učna doba, le dva je obdržal za nekaj tednov kot pomočnika. Sicer mora po § 294 obrnega zakona vsak obrtnik zaposlovati učence po opravljenem pomočniškem izpitu kot pomočnika še najmanj tri meseca v svojem obrtu, če učenci to žele. Prejeti pa mora tak pomočnik v tem času najmanj ono plačo, ki jo je imel prej kot učenec. Toda delodajalcii § 267 in 294 ne upoštevajo in se zanje ne zmenijo. Zato je potrebno, da strokovne organizacije z Delavsko zbornico vred podvzamejo v tem pogledu potrebne korake, da se bo zakon spoštoval in tudi res izvajal.

Enega najljubznejših prizorov iz Jezusovega življenja nam opisujejo trije starejši evangelisti v poglavju o Jezusovem srečanju z otroci. Umetnost ta prizor vedno znova oblikuje pod naslovom: Jezus prijatelj otrok. Pravi prijatelj otrok ne more prezirljivo misliti o materah. Sicer evangelisti teh mater ne omenjajo izrecno. Pa ker so bili to majhni otročki, so morale biti pač mater, ki so jih prisneli k Jezusu. Luka, zdravnik, govori izrecno o »dobjencih«. Z Matejem in Markotom poroča skoraj dobesedno: »Prinašali so mu celo svoje denarjene, da bi se jih dotikal. Ko so učenci to videli, so se nad njimi zadirali. Toda Jezus jih je poklical in rekel: »Pustite otročice, naj prihajajo k meni, in ne branite jim, zakaj takih je božje kraljestvo. Resnično, povem vam: Kdor ne sprejme božjega kraljestva kakor otrok, ne pride vanje.«

Iz vernega spoštovanja do božjega Učenika so prinesle materje svoje otročice k Kristusu. Obeta so si blagoslova in srče za njihovo bodočnost, če se Njegova čudotvorna roka dotakne njihovega čela. Zato smemo te žene po pravici štet med Jezusove učence, čeprav so jih materinske dolžnosti ovirale, da bi ga stalno spremile.

Gotovo ni zgolj naključje, da sledi blagoslavljanje otrok neposredno razpravi o ločitvi zakona med Jezusom in farizeji. Morebiti so bile materje slišale, kako neizprosno je Jezus zahteval neoločljivost zakonske zvezre? To bi jih bilo moglo najbolj prepričati, kako visoko je mislil o ženskem dostojanstvu in materinstvu. Saj je otrok, ta najdragočnejši nad zakonskega občestva, zadostno zaščiten le tam, kjer je družina trdno zavarovana z ohrago božje postave.

Učenci niso imeli za želje mater nobenega razumevanja. Vse so še merili z merilom človeškega častihleppja in zunanjega bleska. Zato so po tedanji navadi prezirali žene in otroke. Kristus pa je sodil drugače. On je v otročilih spoštoval božje otroštvo in je s svojimi besešami postavil človeško mišljenje o materi in otroku na nov, nadnaravn temelj. Otrok še ni dorasel ne duševno ne telesno, vzlje temu pa je resnično človek. V božjem kraljestvu ne dosežemo državljanstva še potem, ko odra-

stem, marveč takoj, ko po milosti krsta postanemo udje Kristusovega telesa. Otroci pa imajo po svoji preprostosti in nedolžnosti v Kristusovem kraljestvu celo prednost. To pomenja popolno prevrednotenje do tedaj veljavnih meril.

Kristusova ljubezen do otrok pa je prosta vsakoršne mehkobnosti; Jezus je dobro poznal otroške slabosti in ni zamenjal otroškega in otročjega. Toda odkritost, preproščenje in prirodnost otrok je cenil više, kakor namišljeno modrost odraslih, ki tolkokrat korenini v sebičnem preudarku. Iz Kristusovih besed ne smemo izvajati, kakor da je hotel priporočiti neko sladkobno, slabotno, žrtev se boječe krščanstvo; nasprotno je pred tem resno svaril in od vsakogar zahteval, da doraste in dozori v celega človeka. A vse ob svojem času! Kdor noče priznati, da je marsikaj, kar zadeva samo odrasle, kdor otroku skorajda ne da časa, da bi bil otrok, se ne sme sklicevati na Kristusa. Prezgodinji cvet opari slana, prezgodinje sadje požo ptice in žuželke.

Nerazumevanja, ki so ga pokazali apostoli v prizoru z otročiči, je še danes dovolj med nami. Nekateri so načelno proti temu, da bi otroke pred šolsko dobo jemali s seboj k službi božji. In vendar najdemo pri otroku marsikaj globlje umevanje za cerkveno življenje, kakor pri marsikaterem odraslem, ker pač otrok božjo bližino silnje doživlja. Ce je res, da je prvih pet ali šest let odločilnega pomena za poznejši otrokov duševni in telesni razvoj, potem morajo biti Jezusove besede resen opomin vsem materam, kajti v teh letih je mati dostikrat edina vzgojiteljica otroka. Vsa vzgoja, ki ni naravnana na Kristusa, ki ne vodi v Kristusa, ni krščanska vzgoja. Otrok, ki v svojih najranjejših spominih ne hrani materine podobe, kako moli ob njegovih posteljici, otrok, ki ni doživel vere iz roditeljev, pogreša vse življenje nekaj, kar se da kasneje le težko nadomešti. Vedno pa bo ostalo pravilo, da tista mati največ moli pred svojim otročičkom, z doračajočim otrokom in vse dni življenja za svojega otroka, ki si je bila izprosila otroka kot božji blagoslov že takrat, ko je vstopila v Stvarničko službo.

(iz knjige »Kristus in žene«)

39 let že obstoja

I. delavsko konzumno društvo v Ljubljani
in dobavlja članom dobro in ceno blago. — Tudi
ti moreš postati član. — Treba je le, da se vpisesh,

plačaš pristopnino Din 5— in delež Din 25— pa
moreš postati član in odjemalec ter prihraniti sebi in
svoji družini marsikak dinar, katerega težko zaslužiš!

popolnoma brezplačno vso učno dobo. Sedanji obrtni zakon, ki je stopil v veljavo že 9. marca 1932, je uvedel socialno in gospodarsko že davno prej potrebno dolčbo v § 267, da pripada učenec oziroma vajencu, po enem dovršenem letu učenja odškodnina za delo, ki jo mora plačati obrtnik. Koliko mora ta odškodnina najmanje znašati, bo predpisal s posebno naredbo minister trgovine in industrije v sporazumu z ministrom socialne politike in po zaslisanju delavskih, trgovskih in obrtnih zbornic. V veljavi je ta § 267 že sedaj, čeprav še nismo navedeno uredbe. Učenci, ki so dovršili 1 letu učenja imajo torej že sedaj pravico do odškodnine za delo. Pa je ne dobre!

Brezposelnost se znatno povečuje, da se 70% vajencev takoj, ko jim poteče učna doba,

sedaj inozemcem, bi lahko zaposlili dvakrat ali trirat toliko naših brezposelnih delavcev in nameščencev. Dogaja se, če naš slovenski nameščenci zasluži 1600 do 2000 Din mesečno, bo inozemec za isto delo dobil najmanj 5000 do 6000 Din. Zakaj je to? V naši državi ima od do 90% industrije v rokah inozemski kapital, zato ni čudno, če se dogajajo tako stvari, ki so izključno in v interesu inozemskega kapitala. Ugotovljeno je tudi, da podjetja, katerih lastniki so inozemci, običajno najslabše plačujejo našega delavca in za njegovo zaščito se tudi prav malo ali nič ne zmenijo. Treba je ravno v tem oziru večje paznje od merodajnih strani, da se ne bo tako žalostno — kot se to dela danes — izkorisčala naša delovna moč in zmanjševalo naša narodna premoženje.

V tem pogledu je poklican vsak izmed nas, gospodarstvenik, pa tudi tisti, ki živi daleč proč od pravega gospodarskega življenja in njegovih problemov. Vsi smo dolžni, da vsak po svoje, s svojim lastnim zgledom izpričujemo veljavnost, pa tudi blagodejnost krščanskih načel in zapovedi v realnem gospodarskem življenju. Mislim, da je to celo prva in najvažnejša načela katoliške akcije na gospodarskem področju življenja.

Zakaj Mednarodna krščanska delavska zveza

Krščansko delavsko in nameščensko strokovno gibanje se je razširilo v večini držav že pred svetovno vojno, še večji razmah pa je zavzel po svetovni vojni. Krščansko misleči delojemalci so dobili pobudo za svoje delo predvsem v papežki okrožnici »Rerum novarum«; po nekaterih državah se je po začelo novo gibanje po iniciativi krajevnih nosilev krščansko-socijalne ideje že pred tem. Povsod pa so se delojemalci krščanskega svetovnega nazora organizirali, da v svoji krščanski organizaciji postavijo branik proti brezbožni markistični strokovni organizaciji in si priborijo pripadajoče jim pravice.

Krščanske strokovne organizacije iz posameznih držav so se združevale in se že združujejo radi mednarodne organizacije gibanja. Skupna vez ima nalogu strniti posamezne kose radi sodelovanja pri mednarodnih institucijah, dajati enotne smernice za delo ter vreči ideje gibanju tudi na ostre tla, kjer ta še ne obstaja. Krščanski delojemalci se mednarodno združujejo iz bistveno drugih osnov kot marksistični. Marksizem ne priznava naroda kot celote, ampak govori o proletarcih in kapitalistih. Proletarec katerogakoli naroda je recimo slovenskemu marksističnemu delavcu bližji kot njegov slovenski sodelavec drugega prepričanja. Zato je internacionalna marksisticka strokovna organizacija priznava princip naroda in njegov pomen za vsa narodov del ter poedinca, priznava posamezno načelo in potrebo rešitve socialnega vprašanja najprej v okviru narodne celote. Priznavanje teh načel in načela enakosti vseh narodov pred Bogom (Ljudje vse bratje, bratje vse narodi), tvori temelj, na katerem je sponzorila Mednarodna zveza krščanskih strokovnih organizacij.

Radioterma, znane, za vse bolezni priporočljive
Šmarješke toplice 27 R
sprejemajo v predsezoni od 1. maja do 30. junija na 10 dnevno penzion (3krat dnevno dobra domača hrana, kopeli in zdravniški nasvet) za 400 Din. V glavnem sezoni od 1. julija do 31. avgusta za 10 dni 500 Din za osebo.

UPRAVA KOPALIŠČA — NOVO MESTO

Nedelja tudi za gospodinjo!

Praznovanje vsakega sedmega dneva, nedelje, ki je bilo od vsega početka uveljavljeno v človeškem redu na zemlji, ima globok zmesil in je odziv na nujno naravno potrebo delavnega človeka. Šest dni zapored se človek trudi in ubija za vsakdanji kruh, sedmi dan mora počivati, da si obnovi dušne in telesne moći, in predvsem, da najde časa za obnovno in okrepitev zvezre s svojim Stvarnikom. Prav praznovana nedelja je velik blagoslov za človeka, tako velik, da ga varno drži nad vsemi temi temenami, v vseh viharjih, v vseh tegobah od nedelje do nedelje, leto za leto, do smrti. Človek, ki nedeljo res praznuje, kakor Bog hoče, se vedno z novo voljo, novim pogumno loti dela, vedno z novo podvajeno vescnostjo opravlja svoje dolžnosti in storii še čez, kolikor more. In komu je to bolj potrebno, ko ženimateri in gospodinja, katere delo in dolžnosti ne poznajo tako rekoč ne začetka ne konca? A običajno je gospodinja ob nedeljah še bolj zaposlena nego druge dneve, ker mora streči možu in otrokom, ki so ta dan vsaj zjutraj vsi doma in zahtevajo sveže perilo, osnažene, zlikane oblike in opoldne celo pojedino. Ko pride popoldne, je gospodinja tukš utrujena, da ji sploh ni več za izprehod ali pa jo še popoldne čaka šivanje in drugo nujno delo, tako da je

zvečer bolj ubita nego druge dneve. Kako naj potem vzdrži ves naslednji teden in teden za temdom? Resnično, tudi gospodinja mora imeti nedeljo!

V ta nameń mora sodelovati vse družina. Gospodinja sama naj si uredi delo tako, da bo tedensko čiščenje stanovanja opravljeno že v petek in soboto. Potem v nedeljo ni treba temeljitega pospravljanja, a še pri tem naj pomagajo vsi člani družine. Ravno tako naj bo perišo in oblike za vse že v soboto pripravljena. Kar se tiče nedeljskega kosila, si marsikje sporazumno uredi tako, da imajo le mrzle jedi, ki jih gospodinja pripravi že prejšnji dan. Na vsak način naj se gospodinja razbremenja na ta način, da že prejšnji dan pripravi večino nedeljskega kosila: pecivo, solate, mrizo, pečenko, morebitno govejo juho itd. V nedeljo potem juho samo zakuh, pripravi še kako krompirjevo jed, speče kotlete ali kaj podobnega v kosilo je opravljeno. Da otroci, pa tudi mož, potem ne smijo dopuščati, da bi se mati sama trudila s pomivanjem posode, marveč ji morajo pomagati ali sploh to delo sami

„SLOVENČEV“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

J. C. — C. Otroška hromota (ohromelost) je v vašem primeru prav za prav glede obsežnosti neznačilna. Ker pa je združena z bolečinami, menim, da to ni navadna otroška hromota, ki ima svoje izviralische v hrbitnem mozgu, marveč je ta hromota drugačne narave: živci izven mozga so kje prizadeti, morda v hrbitenici, morda dalje kje v njihovem poteku. Držite se enega zdravnika, ki je ali ortoped ali strokovnjak za živine bolezni.

S. K. — R. Zasliženost grla (najbrž golata) je zelo pogostna bolezen, ki ima različne vzorce: zanemarjen ali večkratni prehlad, naporno govorjenje ali petje, kajenje, pitje opojnin, dihanje prahu; časih je ta zasliženost spremjevalka kakšne druge bolezni višje ali nižje v sopolih. Z gotovostjo se da vse to razpoznati s pravilnim zdravniškim pregledom, ki je odločilno važnost za smotreno zdravljenje.

Isti. Izgovarjanje r-a vam dela težave? 2e letos je bilo pisano o tej motnji (o sv. Treh kraljih).

A. J. — G. Nezgodne bolečine v glavi radi perila, kar se vam ponavlja vsak mesec? Čudna zadeva! Še bolj čudna zategadelj, ker živite v kraju, kjer imate v bližini zdravnikov na izbiro. Mladinka vaših let mora imeti vendar toliko razsodnosti in volje, da se prepriča o svojem zdravstvenem stanju, ki je nepovoljno že izza otroške dobe. Morda nimate sredstev za zasebno zdravljenje? V tem primeru imate danes možnost, da se zdravite pri pristojnem občinskem (= banovinskem) zdravniku, če ne brezplačno, pa po znižanih pristojbahnih. Morda vas ovira deškiški ponos, da se v domačem kraju nočete priznati za bolno? Pa pojrite v žensko bolnišnico, kjer vas nihče ne pozna! Z ugibanjem in čakanjem tratite samo čas, ki je dragoceno red...

F. S. — P. Kurje oči so v vzročni zvezzi z obutvijo! Kurjih oči ne poznajo ljudje, ki hodijo bosi, tudi ne oni, ki so obuti v obuvale, napravljena po njihovih nogah. Omislite si obutev po svojih nogah, pa vam izginejo kurje oči same od sebe, saj kurje oči so samo viden in čuten odpor zdravega telesa proti nasilju, izraženem v neprimerenem, dasi modnem obutvu.

Isti. Zanemarjen izpah prsta se da po enem letu(!) težko popraviti, da bi bil pret gibem in

uporaben kakor poprej. Morda se še posreči spremenu in večemu zdravniku - operatorju delno izboljšanje vaše majhne, a sitne pohabe.

M. Z. — Lj. Nenavaden seč in belo perilo sta brkone posledici iste bolezni. Brez zdravniškega pregleda obolelega drobja in preiskave seča in izcedila je težko kaj svetovati na daljavo.

Ista. Zasebno zdravljenje človeka, ki ga tare lakot, je nemogoča zadeva. Če je človek res bolan, ga sprejmejo, ne glede na druge okolnosti, v zdravljenje v obči bolnišnici sami ali v njenih ambulatorijih. Če se javna oskrba sirovakov drži nekih predpisov, ki so umevni, je v vašem mestu vendar nekaj zatočišč, ki poslujejo pod vsespolščim človeškim vidikom. Ždi in čaka naj tisti, ki more ždeti in čakati, kdor tega ne more, nai se zgane sam ali tisti, ki mu hoče pomagati! Zganiti se treba v pravi smeri! Cmerenje je značilno za razvajene slabice, ki čakajo, kdaj jim prilete pečeni golobi na mizo.

M. S. — Lj. Razmotrivanje o namišljeni nakazi je brezmiselno, ker vam treba nazorne pouka, da je nakaza samo v vaši glavi, ne na udru. Če ne morete pustiti zadeve v nemar, kar je najbolj pametno, pojrite k zdravniku, ki vas pouči, kako ničeva je vaša skrb.

Z. M. — K. Vaša bolezen je samo slaba vest zavoljo grde razvade, ki se vas morda še drži, ker je vi ne opustite. Vse drugo so prazne marnje, karor vam je povedal prav točno zdravnik. Njemu ne verjamete, pač pa knjigi, ki je ne razumete, in skrbno pazite, kje bi vas ulegnilo, kaj nadlegovati, karor je opisano v tisti knjigi. Resno vam svetujem, da vržete tisto knjigo na ogenj in pričnete živeti tako brez skrbno in priprosto kakor vaši neškvarjeni vrstniki.

R. S. — Š. Puščanje krvi se bojite? Nepotreba skrb! V prejšnjih časih so puščali zdravniki in nezdravniki (celo brivci) preveč, danes premalo. Če vam svetuje zdravnik puščanje, vam ne bo škodilo, gotovo ne v vašem primeru, ko je ugotovljeno polnokrvje in je tudi krvni pritisk precej nad povprečjem vaše življenjske dobe. Kar pustite!

Drugim — drugič!

Kmetijski nasveti

Kako stara so lahko jajca, da so uporabna za valjenje? M. P. L. — V odgovoru, ki je bil priobčen na tem mestu dne 25. marca t. l. pod gornjim naslovom, se je vrinila pomota v stavku »Tri do štiri tedne stara jajca so manj primerena za valjenje...« Ta stavek naj se glasi pravilno sledje: Tri do štiri tedne stara jajca niso več primerena za valjenje.

Zatiranje polket v vrtu. Fr. K. K. — V vrtu med solato vam poti delajo precej škode; radi bi jih zatirli, pa ne veste kako. — Najprej jih boste uničili z živim žganim apnom, ki ima lastnost, da vleče vlago nase. Polk. se proti takim sredstvom branii s tem, da izloči velike množine žlemaste tekočine, kar ga konečno umori. Razen žganega apna uporabljajo v isto svrhu tudi cement, fino zmiet karbid, galun in še nekatere druga sredstva. Ta sredstva trosimo pa le tedaj, ko so polži zunaj, torej ponoči ali v prav zgodnjih jutranjih urah, predno zalezo v svoja skrivališča. Živo apno rastlinam navadno ne škoduje, če niso te preveč nežne. Če se pa bojite, da vam bo solato osmodilo, vam svetujemo drugi pripomoček. Na napadeno gredico položite zvečer kupčke otrobov. Ponoči prilezejo polži ven in se zberejo okrog teh kupčkov, ker jih otrobi kaj dobro teknejo. Okrog polnodi ali zelo zgodaj zjutraj pojrite s štetilko na vrt in poberite te polže v posodo, v kateri jih potem oparite ali na drug način uničite. — Drugi pripomoček tudi polaganje deščic po gredici, pod katere se polži čez dan skrijejo. Tedaj se deske prividnejno in polži uničijo. Tudi lončene cevi, ki jih napolnimo na rahlo s kuhinjskimi odpadki ter jih položimo plitko v zemljo, privabijo polže na gostijo in jim služijo za podnevnino skrivališča. Cevi, ki jih pregledate in polže pokončati. Izmed teh različnih sredstev vam bo gotovo eno ali drugo pripomoglo, da se rešite tegu škodljivca.

S. F. v 2. Raka na 10 let starem drevo bi radi odpravili; kljub raznim nasvetom tega dolej niste mogli doseči. Bojimo se, da tudi naš nasvet ne bo popolnoma zanesljiv, ker obstaja verjetnost, da gojite za talne razmere preobčutljive sorte. Opisali pa nam niste ne tal, ne sort. Rak se pojavi na drevo, ki raste na prevlažnih, pa tudi presuhnih tleh. Enako pospešjuje raka vostenje pomanjkanje apna ali pa prevelika količina dušika. Najprej pri zemlji te pomanjkljivosti ugotovite v jih odpravite, pa po pot razširjanja raka takoj težja. Če pa gojite preobčutljive sorte na sicer dobrih tleh, ne bo kazalo drugega, kot ali drevje precepiti, ali pa ga vreči na ogenj in posaditi odpornje sorte. Raka samega preprečujemo tudi s tem, da na drevo ne trpimo odprtih ran, ker se glivice raka morejo naseliti le na ranah, ne pa se razvijati na zdravem lubju. Vse rane zato zamažite s cepilnim voskom. Rakave rane pa zdravimo tako, da napadeni drevesni del obrezemo v zdrav les in zdravo kožo. Rano nato dobro razkužimo z močno raztopino karbolineja (n. pr. 50% arborinom). Rob rane (kožo) zamežemo s cepilnim voskom. Prav vsa ta dela morate dobro opraviti, da se ni gotovo, da bi se popolnoma iznebili.

Trpežnost kolov za vrino ograjo. — M. P. H. — Za vrino ograjo ste si pripravili hrastove in kostanjeve kole, ki bi jih radi napravili bolj trajne. Ne veste pa s čim bi jih namazali ali kako jih pripravili. — Hrastovi in kostanjevi koli so že sami na sebi zelo trpežni in kaj pripravni za ograje. Vendar jih lahko napravite še bolj trajne, če jih namazete s tvarinami, ki preprečujejo gniblo. Najrajsi gnijeto tam, kjer segajo iz zemlje in se vlaga menjava. Najbolje hest storili, če kole namažete s karbolinejem, ki ga vi, ker stanujete blizu Ljubljane, lahko in poceni dobite v mestni plinarni. Namazite jih temeljito od spodaj do vrha, potem ste lahko gotovi, da bodo karbolineja desetletja. — Kjer nimajo cenene karbolineja na razpolago, je dobro kole namakati nekaj dni v 5% raztopini modre galice, da tekočina prodre skozi les. Tudi tako namakanje je uspešno. — Trajnost kolov poveča tudi, če ožgemo tisti del, ki sega

nico (15 do 20 kg domača detelje in 3 do 5 kg laške ljljke na hektar) ali pa mešanico lucerne (30 kg lucerne in 6 kg pasje trave na hektar). Takšne deteljne mešanice donašajo večje pridelke kakor pa čista deteljica in niso tako nevarne za napenjanje. Ko boste imeli zeleno koruzo, mešajte med njo le čisto domača deteljo ali lucerno ali vsake po nekaj in nič travniške trave, ker je v zeleni koruzi zelo malo beljakovin in se zelo dobro v tem oziru spopolni s prizemjo samo beljakovinate domača detelje ali lucerne. Pozneje nameravate uporabljati za zeleno krmiljenje poleg drugih zelenih krmil tudi obrano zeleno listje krmiske pese. Takšno obriranje krmiske pese vam odločno odsvetujemo, ker s tem veliko več škodujete pridelku krmiske pese, kakor pa koristite živini s krmiljenjem obrane zelenega listja.

Poprava slabe vinske kleti. K. R. Z. Imate slabo nadzemsko vinsko klet, ki je poleti topla, pozimi mrzla. V njej se vam vino čez poletje rado popkvari. Rablji bi jo popravili, da bi postala boljša. — Slabo nadzemsko klet lahko izpremenite v dobro, ki bo skorov ravno tako držala enakomerno topilino skozi vse leto, kakor pravi podzemski hram. Obdati pač morate zunanj steno s še eno steno in med obe natlačiti snovi, ki so slabli prevodniki topote. Pri tem postopaju takole: Od zunaj zgradite steno v razdalji 10 do 15 cm od prvotne, tako da ostane med obema prazen prostor v tej širini do vrha. Nova zunanj stena je lahko iz kamenja, opeke, betona ali lesa, segati mora pa globlje v zemljo nego notranja. Prostor med stenama ostane lahko prazen; bolje pa je, če ga sproti zatlačite s kamnik slabim prevodnikom topote: lesnim pepe-

Nogavice - rokavice

kompletne potrebščine za krojače in šivilje, nadalje

bogata zaloge žepnih robev, toaletnih potrebščin, kravat, vsakovrstnega modnega blage itd., po

najnižjih cenah

pri tvrdki

Josip Petelin, Ljubljana
za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

lom, žagovino, suhim mahom, listjem ali slamo. Za primer, da ostane prazen, morate steno na vrhu zazidati in zamazati, pa tudi zunanj stran z malo ometati, če ni ta betonirana. Le tedaj bo vmesni zrak služil kot slab prevodnik, ki bo uravnaval zunanj vpliv topote in mrza. — Pri lesnih stenah morate notranji prostor vsekakor zatlačiti s katero navedenimi snovi, da dosegate začlenjeni uspeh. Tudi strop kleti mora biti dvojen in enako zatlačen, če ni že tak zatložen s slamo, senom ali listjem. Dvojna morajo biti tudi okna in vrata ali vsaj tako zapažena, da je preprečen vpliv zunanj topoline. V kleti je potreben še vzdružnik sredи stropa ali v kotu nasproti vrata, ki se pa da zamašiti. — Tako popravljena nadzemna klet bo dobro služila svojemu namenu.

Pravni nasveti

Vojnica. J. M. Ker ste stalno nesposobni za vojnško službo, boste morali do 50. leta starosti plačevati vojnico. Ravno tako jo mora plačati vaš brat, ki je bil na prvem naboru spoznan za začasno nesposobnega. Zakon ne predvideva oprostite plačevanja vojnice zaradi nizke pokojnine. PLAČEVANJA VOJNICE SO OPROŠČENI LE ONI, KI UŽIVAJU INVALIDSKO PODPORO, KI SO POSTALI NEVARNERI NEMOJNO INOBODNI, KI SO UMOBOLNI, GLUHONEMI, SLEPI IN TAKO POKHOBILNI, KI SO UMOKRINI, KI SE NE VZDRAŽUJEJO VZDRAŽEVANJA, KI SLUŽIJO V ZAČASNIH VREDNOSTIH LETNE NAJEMNE INIZCLENJENO TOŽIBO. Ako bo dokazano, da je zarobljeni pohištvo njen, bo isto iz izvršbe izločeno in možev upnik bo moral plačati pravilne stroške. Tudi proti davkarji se lahko vloži izločena tožba.

Trgovina z mešanim blagom. K. E. Da je dobri trgovce dovoljenje za trgovino, je gotovo moral izpolniti pogoje, ki jih predpisuje obrtni zakon. Dokazati je moral potrebno izobrazbo.

Davek od brezplačnega stanovanja. Z. Š. D. Zgradarina se mora plačevati tudi od zgradbe, ki v njej kdo brezplačno stanuje. V tem primeru se vpošteva pri odmeri zgradarine vrednost letne najemne, ki se plačuje za najbližje podobno stanovanje.

Izplačilo dote. V. D. Obveznost prestane z izplačilom tega, ker ste dolžni. Ker ste obvezani za doto izplačati določeno vsoto denarja, hčerka ni dolžna vzetti mesto plačila hranilno knjižico. Drugače je seveda, ako ste doto izplačali že oneso leta in se je nato ta hčerka doto naložila v hranilnicu ter je ona prejema obresti. V tem primeru bi se bili Vi že tedaj rešili obveznosti in hčerka bi imela knjižico. Kakor posnamemo iz pisma, pa to najbrž ni bilo tako. Zato hčerke ne boste mogli prisliti, da mesto dote v denarju vzame. Vašo hranilno knjižico.

Oprostitevo vojaške službe. K. L. H. Ne morete biti oproščeni vojaške službe samo radi tega, ker sta oče in brat služila, če sicer nimate pogojev za hranilico. Teh pa očividno nimate, ker imate brata, s katerim je namečen on še doma.

Tudi občina mora izpolnjevati obveznosti. T. V. Občina je dolžna hranilnični večjo veoto in je dolg v emisiju zadolžnice že zapadel v plačilo. Občinski odbor pa je plačilo dolga odškoni, če da nima denarja in tudi ne dovoli vključje na občinsko izmovo. Vprašate, če občina lahko toži. — Kakor vsakega drugačnega dolžnika, tako tudi občina lahko toži. Če je dolžna in je dolg zapadel, bo obsojen, kakor vsak drug dolžnik.

Državni uslužbenec — občinski tajnik. N. Č. Ni zabranjeno državnim uslužbenec vršiti še kakšne druge primerne posle, na pr. občinsko tajništvo.

Plačilo za popravilo poti. K. T. Z. Ako ste od občine prevzeli popravilo poti proti platiči, je občina dolžna plačati in raznijo županov izgovori, da ni denarja in slično, ne bodo pomagali, ako tožite.

Poravnava. A. T. Pri obravnavi, ki ste jo imeli z dolžnikom, ste se menda poravnali. Gotovo se vam je razložilo, kako se je poravnava sklenila. Držali so je morata obe stranki. Kar se tiče obresti zaščitenih kmetov, so ti dolžni od 23. novembra 1933 plačevati privatnim upnikom po 3.54% obresti, čeprav so bile više dogovorjene. Če se je dolžnik imel v tem času že plačilno dobitki, obresti se morajo izplačati v tem času.

Račun za zgradbo električnega daljnovidova. G. J. V. Niso nam znani »vojnški sklepki« vašega občinskega odbora glede kritila stroškov za napravo električnega daljnovidova. Zato ne moremo povedati, če je račun, ki ste ga prejeli, pravilen in upravičen. Odstop terjave. A. G. K. S knjižico denarnega zavoda, pri katerem imate svoj dolg, sta hoteli dolg poravnati, a vas je zavod zvrnil, ker se je knjižica glasi na drugoga vlagatelja. Vprašate, če je to stopanje pravilno. — Ko ste prejeli vložno knjižico in vam je bila terjatev napram denarnemu zavodu odstopljena (cedirana), bi moralis te cesi obvestiti dolžnika, t. j. denarni zavod. Ko je denarni zavod z odstopom terjave (knjižice) obveščen, je odstop tudi zanj veljavnen. Nato pa je mogoča poravnava dolga s pobatanjem (kompenzacijo). Sveda pa je kompenzacija mogoča, če sta obe terjati t. j. vaša naprava denarnemu zavodu in ona, ki jo ima zavod proti vam, v plačilo dospel in se zavod na poslužil zaščite in si izposloval odložitev plačil.

Oblatki v slučaju takojnjega plačila dolga. L. L. Pisali smo že, da se dolg zaščitenega kmeta, ki ga plača v krajšem roku, nego je določen v uredbi o zaščiti kmetov, zniža za vsako skrajšano leto za 2%. Dolg lahko plačate z vlogo iste posojilnice, ako je vloga pravilno odpovedana in se posojilnica glede izplačevanja vlog ni poslužil zaščite.

Kmetje dolžniki, ki žele ostati zaščiteni. T. H. Pri nekem denarnem zavodu se je izreklo več kmetov-dolžnikov, da žele ostati izven zaščite. Glejte, č

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Henry Koehn:

RUNO

Sto let že vodi civilizacija v Evropi svoj uničujoči boj proti kulturi. Tehnika in promet sta izigrala iz enotnega ustroja kulturnih organizmov element za elementom. Le zadnje delce nekdajnih celot se najdemo tod in tam, ki pričajo o podedovanih običajih in ohranjenem slogu.

Na švedski celini so kmetje v pokrajini Dalarne zadnji, ki se še zvesto drže stare kulture. Pa še drug podoben skrit biser imajo Švedi, dasi ozemlje, na katero mislim, politično pripadajo Estoniji in ne Švedski; švedsko je le prebivalstvo.

Sredi Riškega zaliva leži majhen otok, podoben želvi, ki se vzpenja od jugovzhoda proti severozapadu. Na zemljevidu otoku komaj opazimo in pač nikomur ne prihaja na misel, da je na tej neznavni pločici vesolja najti povsem svoj svet, s čisto stvojstvno, neokrnjeno staro kulturo. In vendar je temu tako. Trem okolnostim se ima otok Runo — tako je otoku ime — zahvaliti, da se je do današnjega dne ohranil nedotaknjen od povodnij evropske civilizacije. Prvič otoki nima drugih prometnih zvez, kakor arenaburški poštni parnik z estonskega otoka Osel. Vode okrog otoka so namreč za plovbo zelo neugodne; povsodi so skrívajo plitvine in čeri. Otok tudi nima nobenega pristanišča in se morajo ladje ustavljati približno pol milje od otoka, in se pri tem ravnati po vsakokratnih vetrovnih in vodnih razmerah, v katerih se spoznajo le domaćini. Ti kažejo ladjam pot in v svojih čolnih prepeljejo na otok blago in silno redke obiskovalce. — Druga okolnost, ki omogočuje otocanom lastno življenje, je ustroj otoka samega, ki daje ljudem domačega vase, kar potrebujejo, in tretja je posebnost rodu samega.

Površina Runo-a meri 1090 hektarov. Od strepa do glave je otok dolg 6½ km, na najširšem mestu pa meri 4 km. Neštete zabolode skale obrobijo obal in tvorijo naravno obrambo proti kipenju morskih valov. Vzhodna obal je nečlenovita z ostrimi in visokimi sipinskimi robami. Stare sipinske tvorbe segajo do sredne otoka in so z gozdom poraščene. Najvišja sipina sega 21,5 m visoko in se imenuje Haubjerre. Na najem vruhu stoji svetilnik. Zapadni del otoka je ravan. Tu leže pašniki in njive, vmes raste brinje in drugo grmovje; obal na tej strani je izredno členovita.

Runeški največji naravni zaklad je njegov visoki gozd, ki pokriva domačega vso vzhodno polovico otoka. Glavno drevo je »praborek, ki se je ohranil iz zadnje ledene dobe ter dosega veličastno višino do 30 metrov. Drevje je staro 140 do 250 let.

Otocanom je njihov gozd tesno prirasel k srcu ter ga najskrbnejše negujejo, saj vedo, da je njihov obstoj odvisen od njega. Zanemarjanje ali nesmotorna sečnja, posebno na vzhodni obali, kjer sega gozd prav do morja, bi imela za posledico pesčeni vihar, potujoče sipine in s tem smrt vsega rastlinja. Gozd daje otocanom stavni les za njihove lesene hiše in gospodarska poslopja, za ladje, vozove, sani in vsakovrstno orodje; gozd jih oskrbuje z drvmi in iz borovega lesa pridobivajo tudi smolo. Runeška kultura je snovno prava lesna kultura. Mestoma prehaja borovje v mešan gozd. Ponkod najdemo mesta izrazitega pragozda z neprodirnimi močvirji.

V enem izmed teh močvirij pri Hanbjeriju leže baje ostanki trojambornika, na katerem so se pred 800 leti pripeljali na otok prvi naseljeni. Tako pripoveduje ustno izročilo, ki se med prebivalci zvesto hrani. Znanost o prvotnem naselju ne ve ničesar. Najstarejša združinska listina — privilegij kurlandskega škofa Johanna — sega v l. 1341. Listina pravi, da se prebivalci na Runo preživljajo s poljedelstvom in lovom na tujanje. Prav tako je še danes, čez 600 let. Boju s skrajno omejenim otoškim prostorom, z malo plodno zemljoi in morem, na katerem preti večna nevarnost viharja in plavajočega ledu, more biti trajno kos le pleme, ki mu je strogo praven red in močan čut odgovornosti nasproti prednikom in potomcem od pradavnin v krv. In to velja v polni meri za te Švede na Runo. To jim beres v obrazu in vsem njihovem obnašanju. Njihovo družinsko-

VATO

v tablah in za odeje — preden naročite za Vašo potrebo — zahtevajte moje vzorce in cenik Arbe ter Maribor

F. Panferov:

Stari oče Kataj

(Iz knjige »Zadruga nemaničeva«)

Katajevi so se nekoč imenovali Jašin in so stanovali na istem kraju, kjer je po požaru sezidal Jegor Stepanovič svojo lepo hišo. Katajevi pa so se preselili v zgornjo vas. Tu je bila po globoki uverjenosti starega očeta Katajeva veliko primernejša lega, bodisi za sadovnjake, bodisi za čebole. Tudi ljudstvo ni bilo tako pohepljeno kot na Krivi cesti.

Cisto na vruhu, nekoliko vstran od drugih, si je približno v petih letih uredil svoje posestvo starci oče Kataj: postavil je hišo iz delih sunrekovih hlodov (in vse z lastnimi rokami) in sezidal iz ilovice trdne skedenje, in hleva iz brezovih kolov. Za hišno sleme je izrezjal petelinu z dvema repoma in v sprednji kot je postavil v varstvo pred vsakovrstnimi neprilikami, proti požaru, živinski kugi in vsem drugim v gospodarstvu nepotrebnim dogodkom — »Kazansko! Mater božjo.«

Iz starega očeta Katajeva je izhajala številna rodovina — devet oseb. In čeprav ne vsi poganjki iste veje, so bili vsi kot izbrani. Sin Sahar, strumen možakar, njegova dva sinova, Aleksej in Peter, ki ju tudi ne potolčes z enim udarcem. Aleksejeva mlada žena Zofija: ženska kot sladkorček. Mlada žena ima dva fanti — staremu očetu Kataju sta že do živega prejezdila tilnik. Komaj se pokaže v hiši, že mu sedita na rameni in mlaskata z jezikom. Tudi starca mamica Krestja nima še najmanjše volje, pogledati v svoj grob. Njeno opravilo je jutranja molžna krav. Čez Saharjevo ženo Barbaro ne zine v vsej gornji vasi nihče siabe besede. Žena je delavna, ni godrnjava, gostoljubna... Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoč zemlji.

zadružno življenje je vzorno, domovi snažni, noša lepa in pestrata; odlikuje jih neumorna dejavnost, mojstri so v gozdarstvu in pomorstvu, držni lovci Ledene morja, vsi in vsikdar globočno verni.

V središču otoka, na meji med gozdom in poljem, leži vas, ki obsega vse prebivalstvo. Otocani žive od nekdaj razdeljeni po družinah, ki se družijo v zadrugah ali veledržinskim domovim. L. 1932. je štel Runo 52 družin v 27 domovih s skupaj 278 dušami. Ljudje so vseskozi čedne zunanjosti in vitke rasti. Med možimi prevladujejo visokorasne postave. Govore švedščino, kakršna je bila pred približno 200 leti občevalni jezik na Švedskem. Govore počasi in besede zategujejo. V njihovem obnašanju se izraža neka plemenitost, odlikuje jih razborost. Uprava njihove majcene državnosti je v rokah starešinskega sveta, ki steje 15 mož in mu načeljuje župan. Volivno pravico imajo vsoški in ženske, ki so dovršili 20. leto starosti.

Mirno stope prostorni domovi v obliki kladar s številnimi gospodarskimi poslopiji v senci prekrasnih dreves; dvorec od dvorca ločijo leseni plotovi in kameniti napisni. Vsa vas je zgrajena v enotnem, čistem slogu. V stanovanjski hiši prebiva vsa zadruga; pozimi jo ogrevata ogromna peč iz opeke. Priproste lesene postelje so umerjene za dve osebi, ob stenah stoje dolge klopi. Kuhinja ima še prastaro obliko. Kurijo neposredno na ilovnatih tleh; nad ognjiščem se boči mogična strela na kačko, izpod katere vise kavljji za kotle. Tu suše mesnine in zlasti kože morskega psa. Med gospodarskimi poslopiji najdemo hlev za konje in govedo ter svinjake, dalje skedenje in kašče in — nekaj posebnega — posebne shrambe za obleko. V teh hišah za obleko hranijo vsi člani zadruge svojo obleko in zaloge platna.

Po trije ali štirje domovi si vzdržujejo skupno kovačnico in kopališče. V rabi so parne kopeli kakor v Rusiji in kopališče so urejeno na način, kakov ga opisuje Herodot za Skite. Velike kamene razbelijo, polijejo z mrzlo vodo in drug drugačje obdelujejo z majhnimi brezvimi metlicami.

B. C. Carrington:

Lepota

Georgijska legenda.

Nekoč je bilo mesto, prestolica mogočne države, in to mesto je bilo lepo in bogato in zelo staro. Ustno izročilo trdi, da ga je ustanovil nadangel Mihael za Adama in Eva, potem ko ju je bil Bog izgnal iz rajja. Mesto in deželo je vladala kraljica, vdova, ki je upravljala državo za svojega sina. Kraljica je bila ime Magdana, njenemu sinu pa Rostomele. Kraljevič je rasel v popolni prostosti. Vse se je pokorilo njegovemu volju in nikdar ni naletel na ugovor. O človeškem gorju je vedel tako male kakor ptice.

Cas je mineval in Rostomele je dovršil 12 leta. Ob pogledu nanj so se vsi dobriljude radovali, hudojni so ga pa zavidali. Bil je močan, pogumen ko lev in lep ko sončni žarek.

Zdelo se je, da je vse potekalo tako, kakor je bilo po srcu njegovi materi; toda nekoga dne je kraljica opazila, da je postal njen ljubi sin žalosten in otožen. »Zakaj?« se je vpraševala in se slednjic odločila, da vpraša njega samega po vzroku njegove žalosti. Tedaj je prebedel po molčaju.

Nekega dne pa je Rostomele iznenada rekel svoji materi: »Rada bi vedela, kaj muči? Toliko je mojih vrstnikov in vsak ima očeta. Samo jaz ga nimam.«

»Tvoj oče je mrtev, moj sin.«

»Mrtev! Kaj je to mrtev?«

»Sel je pod zemljo.«

»Ali bo zopet prisel?«

»Ne, ne vrne se nikoli več. Tudi mi bomo umrli in šli za njim v vlažno zemljo. Nihče ne more uiti smrti, in kdor umrje, ga sežgo. Tako je božja volja.«

»In jaz? Ali bodo tudi mene sežgali?«

»Ne misli na to, moj otrok.«

»Toda jaz nočem na grmado. Ali sem koga prosil za življenje? Nočem umreti. Iskat grem in iskal bom dotlej, da najdem kraj, kjer ni smrti in kjer zemlja ljudi ne zahteva nazaj.«

Pleša na glavi, no, ta je, ko da bi mu v slabih urih krava lase oblizala. Pleša se razteza od visokega čela do male jamic na tilniku. Bradica je redka kot oves ob slabih letini, oči starega Kataja so motne kot godlja, ki jo pripravijo teletu. Iz obrazu mu gleda bruska nos. Razen tega mrazi Kataja tudi ob vročini, vendar vztaja pri svojem:

»Koeti Jašinov leže že sto let v zemlji. Sedaj pričnem z menoj nov rod: Katajeve, in na svojem gospodarstvu ukazujem jaz.«

»Seveda, brez gospodarja je dom osirotel,« pritrjuje Sahar.

In stari Kataj ne vidi, da se pri tem Saharjev in drugih ustnice raztegnejo v nasmehi, kot ne bi sedel pred njimi starec, temveč trileten pobič.

»Kakšni so ti današnji mladiči? Prej, tedaj sem oblekel mokro suknjo... in v skedenju... in udihral s sekojo, da se je mokrota posušila. Toda mladeniči, ti so kar drugačni, ti bi najraje vse delo prepustili želesni stvari (vsak stroy je Kataj imenoval želesno stvar) in želesna stvar, ta ljudi samo poleni. Sicer pa — se je domislil — moji otroci niso kot drugi, delavni so, po meni.«

Ce je včasih, ob tihih večerih, gost iz Nikolskega ali Alaja, ki je pri Katajevih prenočeval, spravil pogovor na kakega srečenja, je Kataj odkimal in nestreno godnjal:

»Ah, kaj! Cemu bi bili nevojčljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zakaj ne bi privočili? Ce smo nekaj...«

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlici, ki je zagrabila kmete iz Alaja, Nikolskega ali Širokega, ko je pričel gospod Sutjagin prodajati svoje gozdove na desno in levo. Seveda je tega že dolgo. Leksa in Peka sta še po štirih lazil, in oči starega Kataja še niso bile motne in v najhujšem mirazu je letal

Do leta 1930 so imeli na Runo skupno gospodarstvo, to se pravi, pašniki, travniki in gozd so bili skupna last. Samo njive so si bili že pred davnim časom po řebru razdelili. Zaradi splošne nezadovoljnosti z dotedanjim stanjem so si pa leta 1931 razdelili tudi vso ostalo zemljo. Samo paša za mlado živino je še skupna. Skupna so dalje še ribja lovila ob obali. Po trije možje si vzdržujejo skupaj eno večjo jadrnico.

Posebna zanimivost v življenju runeških Švedov je v tem, da ne pozna posebnega obrtniškega stanu, marveč zna vsak Runejec vso rokodelstvo, ki jih zahteva poljedelstvo in ribolov, sam. Vsak si zna tudi sam postaviti hišo. Enako sposobne in pridne so tudi žene, ki oskrbujejo družino in hišo ter predejo, tko šivajo, pletejo, klekljajo, barvajo, kuhači itd., kadar so po možje na lovlu v daljnem morju, pa tudi orjejo in spletajo upravlajo vse posestvo.

Zadruga je živ organizem, v katerem se mora vsak voljno upirati v skupni jarem in projekti, kjerkoli treba. Tujih delovnih moči ne najemajo, le ob izrednih slučajih, če n. pr. postavlja hišo ali je treba potegniti novo ladjo in pa za to je potreben velik vir dobrovoljnih delavcev vedno tam, kjer dela. Denarnega pristema je na otoku zelo malo. Samo enkrat na leto, mesečno majecu, se odpeljejo Runejci v Rigo, da prodejo tujljive kože in masti, ki so zanje glavni vir dohodka. Ob tej prilici si nakupijo potrebnih živil: sladkorja, kave, čaja, kaše, dalje municijo, železo itd. Kopičenje kapitala je ob tem gospodarstvu izključno, stanovskih razlik ni in vsak se more v zadržnem življaju omejevati v lastnih zahtevah in željah, in prilagojevati zahtevam in potrebam skupnosti, vsi morajo biti vedno pripravljeni, da pomagajo drug drugemu.

Naravno je, da zavzemajo v življenju, ki je tako polno trdrega dela in samozajete, tudi razvedrilo, tudi igra in ples svoje obilno odmerjeno mesto. Otroci plešejo svoje kolo, odrasli se vrtijo po glasovnih golsi na gozdnih trati in vedno znova se mora čuditi nenačin, neprisiljeni milini in ljubkosti teh otočanov.

In kljub vsem gorečim prošnjam svoje matere je Rostomele zapustil svojo deželo.

Preteklo je leto; dve leti; tretje leto je minevalo, a Rostomele je še vedno iskal kraja, kjer so ljudej nesmrtni.

Preteklo je devet let. Rostomele je prepotoval vso zemljo in slednjic prisel do sivih in golih step. Tam ni bilo žive duše, samo žarence sonce in izsušena zemlja. Toda v dalji, kjer sta se stikala nebo in zemlja, je videl majčeno črno piko. Ko je Rostomele prišel do mesta, je našel klečečega jelena; glavo je sklanjal k tloru, a rogovi so mu izgubljali v oblakih.

»Pozdravljen,« mu je rekel jelena, »odkod prihajaš in kam greš?«

Rostomele mu je povedal, kaj išče.

»Hvala boli našemu Stvarniku, da je ni dežele brez smrti. Dolgo sem čakal nanjo, pa kruta usoda mi je prisodila, da trpm v tej samoti toliko časa, dokler konice mojih rogov ne dosežejo neba. Ostani pri meni, če hočeš; potem ne umreš prej ko jaz.«

»Ziveti hočem vedno in večno! Smrt moram najti tudi doma.«

In Rostomele je jelena zapustil.

Zareča stepa se je razprostirala pred kraljevičem, kakor daleč mu je segel pogled. Sel je neprestano naprej v ravni smeri proti daljnem sinjim goram. Gorska pobočja so pokrivali gosti gozdovi, najvišji vrh pa je štrlel z ostromi grebeni kakor z zobmi v oblike. Le s te

ter, svoje krvne sorodnike, svoje prijatelje in deželo, v kateri sem zrasel. Davno je tega, od kar sem vse, kar mi je bilo drag, zapustil zaradi tebe. Dovoli mi, da še enkrat vidim svoje drage, pa čeprav samo za trenutek; potem se za vedno vrhem k tebi!

Z mirnim smehljajem je odgovorila Lepota:

»Dobro mi je znana oblast zemlje. Človeku ni moči, da bi se z njo boril. Pojd, nesrečnik, ukloni se človeški usodi. Pri meni si bil samo stoti del najmanjšega dela večnosti: tisoč let po človeškem štetju. Od vseh, ki si jih poznal, boš našel samo kosti.«

»Pa saj sem bil vendar le minuto pri tebi!«

»Pojd, smrtnik, in prepričaj se sam. In če hočeš potem na svetu zopet videti leta, ki so ti nevidno potekla ob meni, vdihni vonj te rdeče cvetlice. In ko boš potem došel smrt, položi te beli cvet na svoj obraz. Pojd, v miru! Zdravstvuj!«

Čez gore in po dolinah je pogumno koral Rostomele. In prišel je na mesto, kjer se je še pred kratkim (tako je menil) trudil krokar, da bi si zaslužil smrt. A kje je brezno in kje skulovje? Pred njim leži ravnan; prepad in skale so izginili. Tam pa na majhnem griču vidi sedeti krokarja, z glavo pod krejutjo! Rostomele se približa ptičiu in se ga dotakne. Tedaj razpade v prah in pepel. Zaslužil si je bil smrt.

Rostomele je šel dalje in našel jelenove kosti, obljene in raztresene po pesku. Njegovo rogovje se je bilo dotaknilo neba. Dosegel je mir za svoje trpljenje.

Rostomele je hitel dalje. Hude slutnje so mu stiskala srce.

In slednjič je prišel v svojo rojstno deželo. Da, to so bile še tiste gore in tiste doline, in reke so tekle po svojih davnih strugah. Toda vse, kar je bilo človeškega, pa ni bilo več spoznati! Tam, kjer se je neko razprostiral puščava, stoe zdaj mesta in vasi; tam, kjer so bili prostrani gozdovi, pojo delavnij ljudje, ki orjejo in sejejo. Rostomele njihove govorice ne razume; njih oblike se mu zdi tuga.

Oh, in tam slednjič so njegove ljube gorie! Rostomele pozna vsako grapo in vsak vrh. Saj je še tako nedavno kot deček hodil

po njih! A med onimi gorami, tam mora pač že biti bogato in prizadeno mesto!

Kaj se je zgodilo? Vse naokrog tlačina. Videti je samo kup kamenja, ki ga preščata mah in bršljan. Sredi teh razvalin opazi Rostomele razpadlo cerkev in poleg nje majhno, uborno hišo. Slaboten star duhovnik sedi pri vrati na starem nagrobnem spomeniku. Krog njega je molk. Ali je to tisto gospodstvo miru ali molk smrti?

Kakor blazen je planil Rostomele k duhovniku.

»Oče, povej mi, kje je mesto kraljice Magdane? Saj jo vendar poznam, ali ne? Ali je še na tem svetu? Rostomele sem, tvoj bodoči vladar! Gotovo se spominjam, kako sem šel odtod, ker se nisem hotel pokoriti smrti! Saj je bilo to šele pred kratkim!«

»Težko mi je razumeti, kar praviš, gospod. Govoriš jezik starih listin. Slišal sem legendu o neki kraljici Magdani iz starih časov. Pravijo, da je bila na tem kraju postavila mesto in da je imela sina, po imenu Rostomele. Zgodovina pravi, da se je sin potpel in da je kraljica umrla. Te razvaline so nad tisoč let stare. Tako trdijo.«

Rostomele je sklonil glavo.

»O večna tajna, Cas!« Zdi se mi, da sem še včeraj pohajal tod, objemal svojo mater, srečno in brezskrbno živel in ljubil. Pa sem vendar že davno pozabljena priporočka, napol zamrla pravljica! Vrni se k meni, čas, ki si minil!«

Vročično je vzel rdeči cvet in pil njegov vonj.

In Rostomele je znova doživljal tisoč let, ki so bila potečla kakor minuta.

Med kamenjem, kjer je bil še pred trenotkom stal Rostomele, je zdaj duhovnik opazil na tleh nekako sivo gomilo, suhe kosti, ki jih je pokrivala pergamentna koža, siva od grobatega prahu. Iz tega grozljivega »nekaj« je prihajal slaboten šepet. Duhovnik se jeagnil naprej, da bi razumel besede, ki so bile tihe ko šestet vetrav in orumeneli travi.

»Pojdi, pojdi k mojemu plašču in prinesi mi belo cvetlico! Hitro, hitro, da spoznam blaženost umiranja!«

In smrt je razprostrala obe svoji krili, mir in pokoj, nad kraljevičem.

M. Joyce:

V tretje gre rado

Ulice Kenta so se kopale v sončnem blesku. Ob vrtinah ograjah so se upogibale veje kozje krvi od preobilice cvetov. Zdalo se je, da je ves kraj omamila in umirila poleten zaspansko. Samo kavčje kukanje je prihajalo od nekod in kalilo tišino, a podkovani mladcevi čevljii so dvigali cele oblike prahu in z njim nascenivali zrak.

Prišel je v vas pred Gravesendom. Skozi vas je tekla samo ena ulica, a še ta je bila kakor izumrla. Ob poti je na žarkem soncu spala mačka. Opazil je slastičarno in v želji po medici je prišel na kljuško, toda vrata so bila zakljenjena.

Ko je prišel na konec vasi, se je še enkrat ozrl. Med vrati zadnje hišo je stalo dekle v pestri volneni oblike, a plavi lasje so se ji leskatali v soncu kakor zlato. Zamahnila mu je z roko v pozdrav in on ji je odvrnil ter za trenutek postal, dokler se mu slika ni za vedno vtisnila v dušo. Tedaj je obrnil hrbot Gravesendu in zakoračil odločno proti vori.

★

Deset let truda in veselja, ki sprembla mornarsko življenje, je napravilo iz mladeniča krepkega moža redhlic in v svetih oči. Pet let je prebil na avstralski obali. In tam bi bil nemara tudi ostal, ko ne bi bil doživel nekaj nenavadnega. Ko se je neko izkrcal na nekem otoku bližu Queenslanca in se preril skozi obalno grmovje, se je nadomama znašel na jasi. Sredi jase je se nad drevesnim stromom koščati bujen grm kozje krvi, okrašen s težkimi cvetovi. Sladki, omamni vonj ga je spomnil na Kent in mu pričaral pred oči sladko podobo dekleta v pestri obliku. In zazdela se mu je našljepna na svetu. Zdaj se mu je iznenada posvetilo v glavi, zakaj je bil vse doslej vzid vsej dobrji jedi in pijači nezadovoljen. S prvo ladjo, ki je odplovila na Angličko, je odpotoval v rodni kraj.

Bil je po vsej priliki še miljo od Gravesenda in je legal prvi mrak, ko so se mu oči prividele na somrak in je spoznal ženo, ki mu je stregla. Bila je ona. Deset let vaškega življenja jo je okreplilo in domala izbrisalo prejšnjo nežnost. Vendar je to prav gotovo bila ona.

Ali se spominjam, ji dé mornar, »nekoga popoldneva pred desetimi leti, ko si stala na pra-

gu in z roko zamahnila mladeniču, ki je šel skozi vas?«

»Ne morem reči, da bi kaj vedela o tem,« odvrne ona.

»Prepričan sem, da si to bila ti,« pravi mornar. »In zdaj sem prišel iz Avstralije, da te poročim... No... ali ti je prav?«

»Zamudil si, mornar... saj si, kakor vidiš, mornar?«

Pritrdil je z glavo.

»Zamudil si za celih pet let. Jimmy, kje si...« Ko je zaklica glasnejše, je pricapljal iz sosednje sobe otroček.

»Moji, dé žena kratko.«

»To pivo je dobro,« pravi mornar, »v Avstraliji ni takega, Škoda, ker mislim, da pojdem spet tja. Do svidenja!«

»Do svidenja, mornar!«

★

Petnašt in deset je petindvajašet in še petnašt je širideset, in človek s širidesetimi leti je dovolj pameten. Dovolj star, a še zmerom ne toliko, da ne bi mogel sanjariti. Na obali Queenslanca je mornar zaslužil dovolj, da bi si mogel na Angleškem kupiti gostilno. Doma so mu bili pomrli vsi znanci in prijatelji. Misliš pa je na ženo, ki jo je bil pred petnaštimi leti videl v Kentu, in ker je bilo to edino bitje, katero je poznal, je moralia njegova gostilna biti v Kentu. In tako je blaginja zimskoga večera prihajal od Gravesenda, dokler ga niso veselo pozdravili luči znanje gostilne. Pospešil je korak, stopil do vrata in jih odprl. V gostilni je bil hrup, štirje popolnoma pisanji moški so se prepriali med seboj in ko jih je žena iz točilnice opomnila, da naj gredo, so ji odgovorili z dvoumnismi besedami. Pol minute kasneje jih je mornar že zmetal na ceslo. Zapri je za njimi vrata in stopil k blagajni.

»Oh, kaj si to?« je vprašala žena.

»Jaz, dé mornar. »Kupil bi rad kako gostilno. Ali veš za katero?«

»No... in kaj pa manjka le-tej?« vpraša žena.

ko ne bodo več zinili, potem pa nazaj s svetom v gospiske roke. Tako je, moj sin, zanesi se na to.«

In ko je čul, da boljševiki jemljajo žito, je pozval zvečer Saharja na stran in sepečal: »Si slišal, moj sin? Kmetom jemljijo žito, njihovo kri... No, sem govoril prav ali ne?«

To noč so na lahko skripala tuja vozila na Katajevem dvorišču. To jutro je bilo čuti atarsko govorico, in iz skedenja se je zlivala v povzema mastna piščenica.

Dvajset rubljev za vrečo? Kaj, dvajset? O takih cenah še živ dan nisem slišal,« — je šepečal Kataj — »dvajset rubljev? Le kje dobre toliko denarja ti Tatari? Kdo neki jim plača za žito dvajset rubljev? In ti, moj sin, ne delaj se tako... sedaj imamo že tri tisoč rubljev... s tremi tisoči že lahko držimo roke križem...«

Dnevi in leta so tekla. Dolgotrajna, Kataju nerazumljiva. Kmetje so se vozili na polje, nemazanata kolesa so skripala. Pa so jih namazali kmetje z maslom, pili žaj k posušenim bučam, hodili, sive postave, v doma tkameni platnem.

V kotonu kamre je Kataj skrivaj šušljal s papirčki. Z oslinjenimi prsti je prešteval paripante krpe. Nato je zamazal pločevinasto škatlo z ilovico in položil kamen nanjo. Založil je ves kot s staro žaro, in prišel vsak dan pogledat, ni li morda tuja roka raztrgala pajčevine v kotu.

»Poslušaj, očka,« ga je včasih skušal Sahar pregoroviti, »kupi vendar kaj za ta denar... no, vsaj telička ali kaj!«

»Telička, za tri tisoč? Kaj govorиш, moj sin, ali hočeš kupiti zlatega telička?«

»Toda oče, nikar se ne pretvarjam,« se je razjestril Sahar, »saj vendar veš, da je denar sedaj ob vso ceno. Ta škatla žveplenek stane sto rubljev.«

»Kaj? Ze vem, moj sin, že vem.« Kataj je položil nos ob nos, nato pa vsem. Ta golobček moi.

»Gotovo jih je še slabših. Kaj bi rada proučala?«

»Rada bi, ker mi je mož umri, a otroci so odrasli in odšli...«

Podoba je bilo, da ji gre na jok.

Mornar jo je premeril od vrha do tal. Še zmerom je bila čedna. Obraz jih ni bil več dražesten, zato pa razborit. Videl pa je, da ima dvoje pridnih rok.

»Kupim,« je reklo.

»Potem bolje danes ko jutri. Morem se tako izseliti, če želiš.«

»Oo, tega pa za nič ne,« ji je hitro segel v besedo. »Jemljem vse, kakor je in stoji in ima svojo vrednost, vse — ali nič.«

»Gotovo misliš obrt, kaj ne?« vpraša ona.

»Da, obrt, dé on, »prstan pa kupim jutri.«

Žena vstane izza blagajne.

»Daj, stopi sem k peči, dé.« Skuham ti vrogog; zdi se, da je zunaj hud mráz.«

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

Clouk pa res nkol prou na ve, pr čim, de je. Kene, keder se gre za kašna puščiča, skličejo gospudi kumferenca, tla al pa tam, kokr jin holt kaže in de ni nubenju preveč ad rok. Tam se usedeja lepu ukul kašne s šriftam in drugem za človeške žulejne putrebrem rčni ublužene zeleni mize — praujo, miza more bt zelen, pr takih rčeh. No, pa se začnejo med saba lepu pugavar-

jat, kuku b se dal tu pa tu uštimat, de b blu za use in na use plati prou. Keder se enakt uglijaha in če na pride du kašna špetera, dubi pa usak en dragucen naliun Peru, de lohka z nim pudpiše tist, kar sa sklenil. Tiste dragucene naliune peresa pa usak sojga utakne lepu varžet, de ga ma za spumin in pa, de ga ma zmeri pr rukah, če je treba kerkat spet kej držačev. Sevede, člouk pa znača začet, kateri je na nazadnje iz tega use vn pršlu.

Kukr se men zdi, pa take z dragucenem peresom, upudpisane rčni nkol prou dob na držač. Če pride kej tacga umes, de se use skupišči. Sevede, pol morja pa znouga začet. Za kuka pa ne, sez maja cajt, triplejna pa tudi ni pr tem pusebnga.

Vite, na kmeteh je pa spet drgač. Tam pa upravuja use kar brez dragucenih naliunih peres. Če dva kmeta zelihata za kašna vola, plučeta u roka, de mal čofne, keder s udarta u roke, pa je kupčija fertik. In tu drži, ket ta briča. No, pol pa stopia še mal u kašna Starija na likof, de kepčija za putreba zalijeta in vou je ud tistga, ke ga je plaču.

Tu je pameten, a ne? Kua je treba dragucene naliune peres in ush tistih ceremonij, ke človeka sam zmešaja, de nazadne res na ve, a je mandelc albabca. Jest mislem, de možbeseda zmeri bl drži, ket ta narbl dragucen naliun Peru. Sevede, mal likofa mora že tud bt. Ampak še pol, ke je use uštiman in kepčija

vole dobr za kurje učesa, al pa za uzeblina. Pa sm s misle: dohtari že vejo. In sm cela flaša kar eksala. Tku, de če b bi ricinuzu vole res dobr za kurje učesa udpraulat, b mogu moj kuri uku ta nar man en kilometer deleč iz mazinec vn skočt. No, pa ni. Kuri uku in uzeblina mam že dona na ta desn nog. Zdej se m je pa začeu delat še na ta leu nog. Pa uzeblina tud.

Sevede, ricinuzu vole je mou use druge posledice. No, pa sez veste kašne, kua b vam paula. Jest sm s pa naprej uzela, de na um nkol več ricinuziga vola not jemala, pa če se prou na sred nusa al pa magari na jezik kuri uku nardi. Ud zdej zanaprej se um sklicovala.

K. N.

Šah

Koncem aprila se bo začel v Budimpešti internacionalni turnir, na k

UMIVAJTE ZOBE KAKOR UMIVATE ROKE!

MILO za ZOBE

JE EKONOMIČNO, KER TRAJA MNOGO DALJE KAKOR KATERA DRUGA ZOBNA PASTA

POIZKUSNA SKATLA

3.-
DIN

Poizkusite!

Za stare za-
puščene rane

na nogah (ulcus cruris). Po naših zdravnikih in zdravstvenih institucijah je dokazano, da

„FITONIN“

zanesljivo in sigurno
zaceci tudi najsta-
rejše krošnje rane.
Steklenica 20 Din v le-
karnah. Po poštrem po-
vzetju 2 steklencici 50 Din.

Poučno knjižico št. 15 poslje brezplačno
»Fitonin dr. z o. z. Zagreb 1-78.
Reg. pod sp. nr. 1281 od 28. VII. 1933.

Javna zahvala

KARITAS

mi je po smrti moža, ki se je smrtno po-
nesrečil v tovarni K. I. D. na Jesenicah,
tako izplačala dvojno zavarovanje vsoto.
Zavarovanje je trajalo komaj 6 mesecov.
Zavarovanju KARITAS se iskreno zahva-
ljujem ter ga vsem priporočam kot pošteno
in popolnoma varno zavarovanje.

Jesenice, 7. aprila 1934.

Repinc Terezija, l. r.

Naročajte „Slovenca“!

Prevzeli smo
zastopstvo

svetovne tovarne pnevmatike

DUNLOP
RUBBER Co. Ltd.
LONDON-BIRMINGHAMter se priporočamo vsem avto-
mobilistom in motociklistom. —Predvsem pa opozarjam na
novi pridobitev „DUNLOP —
SUPRA — BALLON-gume“, ki
jo dobavimo v vseh dimenzijah.Specijalno jeklene kolo
in to žičnatò — gratis!

Z velespoštvanjem

Viktor Kocbek - Ljubljana
Tyrševa (Dunajska) cesta št. 23

DUNLOP

MADE IN ENGLAND

Svetovna znamka
jamči za kakovost!DUNLOP
tovarne:

ANGLESKA:
BIRMINGHAM
NEMOJA:
HANAU
FRANCIJA:
PARIS-MONTLUCON
AMERIKA:
BUFFALO USA
AVSTRALIJA:
MELBOURNE
JAPONSKA:
KOBE
INDIJA:
Lastne plantaže bombaža
EGIPET:
Lastne plantaže kavčuka

Vsotki dve sekundi -
ena avto-guma!

Bluze, otroške plašče

ter vse vrste oblek od najcenejše do naj-
finješe Izdelave v modnih pastelnih barvah
dobite pri znani tvrdki

BELIMAR & VELEPIĆ

sedaj tudi Šelenburgova ulica štev. 6
poleg Glavne pošte. Istotam se sprejemajo vsa
druga naročilaOBLASTVENO KONSESIJONIRANA
STROJNOTEHNIČNA PISARNA
ING. BORŠTNAR, LJUBLJANA, ZG. ŠIŠKA 210prevzema opremo turbinskih, mlinskih, žaginah, sušilnih, trans-
portnih in sličnih naprav po predloženih načrtih, vodi instalacije
ter montaže, posreduje pri kupoprodaji strojev in tehničnih pot-
rebščin ter vrši slične strojnotehnične posle po konkurenčnih cenahVse vrste manufakturno blago
kupite najceneje pri tvrdki
NARODNI MAGACINSPLOŠNA TEKSTILNA D.
D.
LJUBLJANA
MESTNI TRG 17

Ludvik Ganghofer:

64

Samostanski lovec

Sprevod je obeta, nadškoф se je vzpel na stopnice oltarja, postavljenega pod milim nebom, petje je utihnilo, trobente in rožnice so umolknile, zvonenje je iznenada prenehalo, sveta tišina je za-
vadala po trgu, žarečem od barv, srebra, zlate in solnca. Tedaj so zacingljali zvončki, zavalovali so oblaki kadila, monštranca se je dvignila, ves narod se je zgrudil na kolena in na vsake od po-
božnosti in svete vdanosti polne prsi je trikrat potrkaла drhteca pest: »Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa!«

Trenotek — in spet je bilo vse samo gibanje
in valovanje, petje in godba, šum in zvonjenje,
bleak in odsev...

Nebo je že odšlo mimo Cence, pa je bilo še na
pretek vsega, da je gledala in strmela. Prišli so
krasno oblečeni plemenitaši in plemkinje v dolgi,
dolgi vrsti, potem spet menhi in duhovni, pojedi
dečki in dekleta, in potem...

Vroče je presuniло Cencino srce, žarečih oči
je zastrmela v sprevod.

»To so kanonisanje,« je dejala ženska ob njeni
strani, sij plemenito gospodine!«

Sprejed je šla prednica s šestimi sestrami v
preprostih modrih oblekah; bele oglavnice so jim
senčile bleda lica, ob pasu so nosile rožne vence
iz rdečih koralov. Njim je sledila, šetajoči rožni gre-
di podobna, cvetoča skupina deklet, vse oblečene
enako v bele, repate obleke; razgaljena ramena in
roke jim je krila nežna tendica, v razpuščenih la-
seh so nosile venčice iz belih rož.

In od lepih najlepše, šest po številu, so na
dehtecem podstavku nosile ljubko Marijino podobo.

Na eni izmed teh nosilk so se ostrmeli Cen-
cine oči. Ko je bilo nosilo že mimo nje, se je zdr-

nila, kakor bi se bila prebudila iz omotice. S ko-
molci se je presuvala iz lega klobička ljudi ven v
prosto ulice.

Sprevod se je okrenil in se vil zopet ob sebi
nazaj. Nastala je huda gneča, tako da se nikomur
ni zelo čudno, ako so neko radovedno kmečko
deklo zrnil skoro v sredo med mlade plemkinje.
Čisto od bližu je pogledala Cenca v obraz Marijine
nosilke, ki je vroče zardela v svoja upadla lica.
»Ali me pozna?« je pričepnila Cenca, ko so na
čelu sprevoda piskale trobente in pele rožnice.

»Ali me pozna, Gitka?« je ponovila. »Prišla
sem zaradi tebe. Uiti moraš iz samostana! Se da-
nes! Čakala te bom pred samostanskimi vrati...
ves dan... in če bo moral biti, vso noč. Priti
pa moraš... moraš... Hajmo umira!«

Komaj je Cenca dogovorila, ko jo je mestni
stražar nenečno sunil nazaj v gnečo ljudi.

Sprevod se je ustavil. Ena izmed nosilk Mari-
jinega kipa je omedilela, in ko se je sesedala, so
bliznja dekleta le s težavo še preprečila, da ni
padla na tla tudi sveta podoba.

»In zdaj jo je po vrh še prekučnili! je za-
mrmlala Cenca, dočim je stegovala radovedno vrat,
da bi bolje videla. »Ta sečanta stvar! In prav
nanjo se besi tak fant! Skoro škodoželjnij! ki je
zabliksala iz oči, ko je videla, kako sta dve kan-
oninski podprli Gitko in jo odvedli iz sprevoda.

Prešla je še cela ura, da je slavnost minila in
gneča pojenjala. Od ulice do ulice je Cenca spra-
vela po domu kanonisanj. In tem se je stisnila
ob oglu in čakala, da so se kanoninske vrnile s
svojimi gojenkami v samostan. Gitke ni bilo zra-
ven. Sestri sta jo bili posmeli domov že prej
in jo spravili v posteljo; pomelivico so pripisali
na rovno prahu in vročini in so menili, da zaradi
slabosti ne odgovori na nobeno vprašanje. Ničem-
ur se ni upirala, vdano je jemala zdravilne kap-
lice, ki so jih ji dajale — in je ležala v svojem

gnezdciu s sestro postrežnico ob postelji, in tesnob-
no strmela v praznino. Pač ji je najprej prišlo na
misel, da bi na kolenih z dvignjenimi rokami za-
čela prositi: »Pustite me domov!« Toda to je od
dneva, ko se je pripeljali v samostan, že stokrat
zaman storila. Morala je molčati in čakati na ugo-
den trenotek za pobeg; saj je že davno prej vse
izumila, kako bo ušla, toda vedno ji je zmanjkalo
poguma za to. Ali zdaj mora proč, mora. »Hajmo
umira!« beseda bi ji dala dovolj moči, da bi se
kakršenkoli način ob strani in nam bili v utehu.

»Hajmo umira!« Vedno in neprestano ji je
zvenela samo ta grozna vest v ušesih. Kako klap-
anje je bilo sreč, če tudi ji je kri ledeneva v žilah. »Hajmo umira!« Mar se ni pozdravil? Ali je
gospod Henrik lagal, ko ji je bil poslat to vest,
prvo in edino veselje, ki ga je bila deležna med
temnimi, vse njeni življenjsko veselje gonobečimi
zidovi? Ali se je Hajmu rana spet odprla? Ali ga
je morda zadela nova nesreča? Morda je padel na
svojih nevarnih potih? Ali pa ga je napadel kak-
si drugi lovec ali krvolčna zver? Strašni prividi so
ji vstajali pred očmi in iz vsakega je odmeval
točen glas: »Hajmo umira! Hajmo umira!«

Vesel vrič je že zmotil v njenih mukotrpih
mislih. Kakih dvajset deklic je prihrumelo v spal-
nico, da bi se preoblekle in se očistile od cestnega
prahu. Ob vseh stenah so stale bele postelje, po-
leg vsake ozke omare; sredino dvoranje je zasegal
ogromen umivalnik, podoben likiju in na znotraj
obit s svetlečim se bakrom; vsemiakoli na širokem
robu je bilo za vsako deklo pripravljen vrč z vo-
do. Pokazala se je ljubko vesela slika, ko so se
sposa dekleta in z golimi rokami in rameni gnetila
okoli umivalnika. Ščebetala in vresčala, smejala se
in hihetala, se z vodo ščipila in brodila po njej,
da so se jim svetile oči in gorela lica — in poleg
vseh v blazinah bleda in nema Gitka z jedkim

strahom v vsakem pogledu, v vsakem utripu srca
drhteč strah in vroče hrepene...

Skozi ves dan je bila Gitka morda komaj četr-
trice sama; saj je imela toliko prijatelje, kolikor
mladih deklet je kril dom kanonisanj. Spočetka so
vse druge plašno, neokretne dekle pač prezirale,
se ji posmehovalo in jo dražile zaradi njenega
kmečkega govora, plašnega vedenja in večnih solz.
Toda tajna, ki je obdajala malo Brigitu von Dorfen,
je dražila njih radoznavost, njena tiba, sanjava
otožnost je budila v njih sočutje, in končno je Git-
kina naravna dražesa premogala tudi najuporenje
teh mladih dekliških srce. Sprejemala pa je vse pri-
jateljske nežnosti kot nekaj vsiljenega; živila je
le same v sebi, in tako je bilo vse, kar jo je ob-
dajalo, danes prav tako tuje in moreče, kakor ji
je bilo že prvi dan. Njej sami se je zdejelo, da proti
svoji volji igra v nekakti pustni burki vlogo za-
čarane princese. In če je sedaj zaradi Hajma v strahu
in trepetu drhtela urč nasproti, ki naj ji omogoči
pobeg, se je v vso njeni tesnobno muko vendarje
mešalo tudi olajšanje, tolažec občutek njenega od-
rešenja iz teh strašnih zidov.

Ko se je zmrznilo, je ostala Gitka za čas ve-
čerje in refektoriju kake pole ure sama. Tresota se
je vstala in se opravila v obliko, ki je ležala še na
stolu poleg postelje: v belo, izrezano vlečko in
rumeno šolniške. Plašek, ki ga je vzela iz omare,
je skrila pod vglavje. Tako oblečena je spet legla.

Potem so prišli trenotki morečega strahu; kajti
komaj se je z odoje pokrila prav do brade, ji je
strežnica prinesla večerjo. Najprej je Gitka hlinila
spanje; ko jo je sestra prebudila, je jecljala in v
solzah zatrjevala, da ni niti smajkenec lačna —
kajti za jed bi se morala skloniti kvišku in se s
tem izdati, da leži oblečena v postelji. Sestra je
odšla, pa se je takoj prikazala nova nevarnost:
prišla je mati prednica, da bi pogledala po Gitki-
nem zdravju.

Mali oglasi

Gospodinje, obrtniki

ne zamudite ugodne prilike!

Samo do 20 t. m. velika odpredaja blaga

pri

STANKO FLORJANČIČ

trgovina z železino - Sv. Petra 4. 35

Vzamem v račun tudi hranilne knjižice

Tudi Vaša
obleka
bo kakor
nova

ako jo pustite kemično
čistiti in barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana

Poletanski nasip 4. 5

Pratnica — Svetoličalnica

Službe in sejcejo

Mlad Šofer

vezen vseh popravil išče
službo k osebnemu ali
tovornemu avtu. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 3804. (a)

Želim službo

pri dobi kričanski družini. Stara sem 39 let;
znam vsa poljska in go-
spodinska dela. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 4189. (a)

Grem za gospodinjo
na deželo k boljši katolički družini ali v gostilno. Imam nekaj gotovine.
Vajena sem vseh gospodinskih in poljskih del.
Ponudbe pod »Poštena in
takoči upravi »Slovenca« Maribor.
Maribor. (a)

Absolvent

strojne delavske šole, iz-
prašan strojniki, ključavniki,
čist, prost vojaščine, išče
primerno službo. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 4157. (a)

Mlačenič

pričen, pošten, išče službo hlapca, najraje v Ljubljani in okolici. Ponudbe
upravi »Slovenca« pod
»Zelo delaven« št. 4152. (a)

Kmečki fant

pričen, pošten, nekadilec,
z dobrimi spričevaji, išče
stalno mesto — Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 4151. (a)

Mesto konj, hlapca
Hčem. Nastopim takoj ali
prvega maja. Brunčič, Ba-
binci, Ljutomer. (a)

Dekle

močno in pošteno, vajeno
trgovine in vseh hišnih
del, išče službo pri kaki
boljši družini. Nastop takoj.
Prijava posliti na: Osnovna šola, Primskovo
pri Litiji. (a)

Hlapec

pričen, pošten, zmožen
samostojno voditi kmečko,
išče službo. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 4083. (a)

Starejša oseba

ki zna dobro kuhati in
hvati ter sploh vsa go-
spodinska dela, išče službo na Stajerskem. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 4036. (a)

Kmečki fant

vajen konj in poljedel-
stva, zmožen vsakega dela — zeli stalna mesta
pri doberm gospodarju —
zmožen kavčje. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 4208. (a)

Natakarica

gre v gostilno, ki je ugod-
no — naprodaj. Naslov pove
upravi »Slovenca« pod
št. 4211. (a)

Trgovski poslovodja

za 20.000 Din kavčje v
trgovini, išče službo v
trgovini ali prevzame ka-
ko podružnico ali skladi-
šče. Ponudbe na upravi
»Slovenca« pod »Dobra moč«
št. 4284. (a)

Predilnega mojstra

za volnene izdelke, do-
mačina ali tujega držav-
ljana s trajnim dovolje-
njem za zaposlenje, išče
tovarna sukna v dravski
banovini — z takojšnjim
nastopom. Ponudbe pod
»Slovenca« pod »Dobra moč«
št. 4070. (b)

Plačilna natakarica

prvovrstna, za boljšo re-
stavracijo se išče. Pred-
pogoj dolgi lažje. Ponud-
be upravi »Slovenca« v
Ljubljani pod »Zesta in
poštena« št. 4149. (b)

Gostilničarka

z gostilničarsko obrtno
pravico, dobra kuharica,
vajenca tudi kmečkih del,
se išče. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Resnac«
št. 4037. (b)

Hlapca

vajenega krmiljenja goveje
živine, sprejemam Juvan,
Gameljne. (b)

Knjigovodja

bilancist, z večletno prakso,
verziran v vseh pi-
sarniških poslih, samostoj-
je korespondent v itali-
janščini in deloma v nem-
ščini, išče primerno za-
poslitve. Nastop lahko ta-
koči. Dopise pod »Vesten-
76« št. 4178 na upr. »Sl.«
v Ljubljani. (a)

Službo šoferja

sluge, skladističnika ali
inkasanta istem. Ponudbe
na upr. »Sl.« pod »Hva-
ležen« št. 4264. (a)

Dekle

išče službo v trgovini,
mlekarji ali trafiki, za
druga hišna dela in za
šivanje. Ponudbe na upr.
»Slovenca« pod »Znamku-
tice« št. 4282. (a)

Dekle

zmožna gospodinjstva in
šivanja, išče službo. Na-
stop takoj. Ponudbe pod
»Poštena« št. 4291 na upr.
»Slovenca«. (a)

Kateri samostan

bi uslužbil sezijsko slikarico
samo proti oskrbi. —
Ponudbe na upr. »Slovenca«
pod »Izven Ljubljane«
4258. (a)

Lesni manipulant

samostojen vodja s šolsko
izob. ter večletno prakso
zeli premeniti mesto. —
Naslov v upr. »Slovenca«
4227. (a)

Zagar

išče službo na venecijskih
ki, zmožen v rezanju vsa-
kovrstejna lesa in popra-
vila. Franc Kalan, Reitne,
p. Krize, Gorenjsko. (a)

46 letna kuharica

prevzame brezplačno go-
spodinjstvo pri duhovniku.
Pogoji: kokošterjeva s
svojo kromo. Naslov v upr.
»Slovenca« pod št. 4259. (a)

Pošten fant

nekadilec, zmožen kavci-
je 5000 Din — išče službo
sluge ali v skladističnu. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 4247. (b)

Prodajalka

mešane stroke, vajena tu-
di v železnini, pridna in
poštena, iz boljše kmečke
hiše, zeli nameščenje.
Naslov v upravi »Slovenca«
pod št. 4229. (a)

Krojača

dobro izurenega v vseh
sejmarskih delih in rez-
anju, vzamem. Poizve se
še v četrtek. Reisner,
Kopitarjeva ulica 1. (b)

Kmečko dekle

vajeno zunanjih in notra-
jin del sprejemam. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 4305. (b)

Vajenci

mizarskega vajenca
sprejme strojno mizarstvo
J. Grlec, Gabrie, Prečna
ulica 1. Celje. (v)

Vajenca

za kleparsko obrt sprej-
mem. Prednost imajo oni,
ki so se že učili. Naslov
v upravi »Slovenca« Ma-
ribor št. 313. (v)

Kuharica

ki zna voditi ozir. kuhati
preprosto mešančko hra-
no — se išče — lahko za
takojšnji nastop ali tudi
za kasnejši v kraju Go-
renjskih dvočlanskih dru-
žin. — Pismene ponudbe
v upravi »Slovenca« do
20. aprila 1934 pod »Značajna
444« št. 4144. (b)

**Predilnega
mojstra**

za volnene izdelke, do-
mačina ali tujega držav-
ljana s trajnim dovolje-
njem za zaposlenje, išče
tovarna sukna v dravski
banovini — z takojšnjim
nastopom. Ponudbe pod
»Slovenca« pod »Dobra moč«
št. 4070. (b)

Mesarskega vajenca

poštenega, krepkega, 18-
letnega fanta, sprejemem v
mesarijo. — Ponudbe pod
»Slovenca« pod »Dobra moč«
št. 4070. (b)

Trgovski poslovodja

za 20.000 Din kavčje v
trgovini, išče službo v
trgovini ali prevzame ka-
ko podružnico ali skladi-
šče. Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod »Dobra moč«
št. 4284. (b)

Trgovski poslovodja

za 20.000 Din kavčje v
trgovini, išče službo v
trgovini ali prevzame ka-
ko podružnico ali skladi-
šče. Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod »Dobra moč«
št. 4284. (b)

Učenka

ki ima veselje do trgo-
vine se sprejme. Dekleta
poštenih kmetiških staršev
imajo prednost. Ponudbe
naj se pošljajo na Tuma
Milan trgovec z mešanim
blagom v Krškem. (v)

Vajenec

se takoj sprejme. — K.
Temel, sedlar, tapetnik,
avtočičar. Dravograd. (v)

Vajenca

sprejme K. Temel, sedlar,
tapetnik, avtočičar, Dra-
vograd. (v)

Natakarica

sprejme K. Temel, sedlar,
tapetnik, avtočičar, Dra-
vograd. (v)

Douk

sprejme K. Temel, sedlar,
tapetnik, avtočičar, Dra-
vograd. (v)

Gospodične

se sprejmejo za dnevni in
večerni pouk v šivanju
perila. — Ponudbe pod
»Spretna Šivilja« na upravo
»Slovenca«. (v)

SOferska šola

L Gaberščik.

bivši komisar za Šoferske
izpite, Slovenska ulica.

Garaža Stupica.

Družabnika

ali mesarskega pomočnika
z nekaj kapitalom —
sprejmem tako — radi
povečanja dobro vpelj-
anja obrata. Ponudbe na
upravo »Slovenca«. (v)

Knjžnica podjetje

Ljubljani, išče inteligent-
nega, spretrega in po-
štenega delnika za knjžnico
njegova publikacij. (v)

Poročilni gospodinj

40.000 Din gotovine. —

Ponudbe pod »Lep dom«

št. 4289 na upr. »Slovenca«. (v)

Enosobno stanovanje

zelo dobro stanovanje —

ponudbe na upravo »Slovenca«

pod »Ugodno mesto« 4041. (a)

Trgovski pomočnik

PERJE

Pernica polnjenja 120×180 Din 90—, 135— z rožastim ali plavim inletom. Vzorci brezplačno. Naslov nad Din 350— pošljemo franko. Odeje prvo vrstne ali najcenejše v veliki izbiri. Pošljte se po pozvejtu. Neprimerno blago zamenjamamo ali vrnemo denar. — **POSTELJINA**: H. Weiss, ZAGREB, ILLA 76

Kmečko posestvo

manjše, kupim. Ponudbe pod upravi »Slovenca« pod št. 4106. (p)

Več parcel

ob Dunajski cesti, v Bratislava - naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 4209. (p)

Prodam hišo

za 100.000 Din ali oddam sobe s kuhinjo čez sezijo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 4309. (p)

Hišo

v njivo na obroke prodam, cena po dogovoru v Višnji gori 39. Kvas. (p)

Enostanovanjsko hišo v Novem mestu ali najbližji okolici kupim. — Ponudbe na upr. »Slov.« Novo mesto. Št. 4238. (p)

Hišo

z 2 sobama, podstreleno soko, kuhinjo, shrambo, električno lučjo in vrom prodam v Novem mestu za 57.000 Din v gotovini. Naslov se izve pri ponudnici »Slovenca« Novo mesto. (p)

Majhno vilo

v Ljubljani prodam. Ponudbe na upr. »Slovenca« Maribor, pod »Solnčno« št. 4232. (p)

Prodam

manufakturno trgovino. — Delno gotovina, knjižice, obroki. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Gotovina« št. 4294. (p)

Parcelo

ob Dunajski cesti, Triglavská ulica — prodam. Naslov v upr. »Slovenca« 4257. (p)

V občini Zg. Šiška se prodaja dve hiši v vrom in dvema njivama po ugodni ceni. Prezamejo se vknjiženi dolg, ostalo se plača s branilimi knjižicami. Ponudbe na upr. »Slov.« pod št. 4256. (p)

Lepo hišo

z vrom v Domžalah — prodam. Naslov v upravi »Slov.« št. 4253. (p)

Dve hiši

prodam: 6 sob, 3 kuhinje, vrt, velike delavnice, kletti, lahko posebej ali skupaj, 9 let staro. Prevezmem knjižico, kupec hitro. 5 minut od tramvaja. Cena nizka. Mohar, Vič-Ljubljana, Tržaška c. št. 113. (p)

Glasba**Klavirje**

planine prvo vrstne inozemskih znakov nudi najcenejše, tudi na obroke. Uglashuje in popravlja: Mužik, Ljubljana, Št. Petra cesta 40. (g)

Kratek glasovir

dunajski fabrikat, v brzihibnem stanju, izbornim glasom, samo zaradi nujne potrebe gotovine naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4169. (g)

Ivan Kacinc

Domžale - dostavlja harmonije od 2000 Din; pianine od 10.000 Din. Popravlja in uglasjuje orgle najcenejše z garancijo. Zahtevajte cenik. (g)

Klavir

dober in lep, poceni prodam — tudi na knjižico Mestne branilnice. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4300. (g)

V posojilu

oddam klavir proti primerni odškodnosti. Ponudbe pod »Klavir« upravi »Slovenca«. (g)

Radio

Radijski naročniki! Naročajte se na tehnik »Radio Ljubljana«

ki je neodvisno glasilo poslušalcev naše postaje. »Radio Ljubljana« se že pet let bori le za napredek naše radiofonije! Da se pri naročili izognete ev. zamenjavi, Vas prosimo, da posebno pazite na naš točni naslov, ki je:

Uprava tehnika: »Radio Ljubljana«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. (g)

Pohištvo

Dve spalnici in dve kuhinji — poceni proda Sajovic, Fügnerjeva (Skofja) ulica 13. (g)

Nudimo vam v nakup zajamčeno solidno izdelane spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Najmodernejše, od fine do preproste izdelave, po zelo ugodnih cenah in z ugodnimi plačilnimi pogoji. Egidij in Karel Erjavec, zaloga poštiva, Brod (poleg) censkega mostu, Št. Vid nad Ljubljano. (g)

Jedilnico

moderno, prodam ali zamenjam z drugim blagom. Šodarska 6-I. (g)

Pohištvo

preden nabavite, oglejte zaloge spalnic (orehove korenine), trde, mehke, pleskane in kuhinje. Znane cene. — Andlovic, Komenskega ulica 34. (g)

Auto-motor

Motorno kolo Harley Davidson, s prikolico, 1200 cm³, zelo dobro ohraneno, naprodaj. Jugadoriator, Kolodvorška 18. (f)

Zaprt avto

znamke Ford, novejši tip, takoj naprodaj. Vzamejo se v račun knjižice Posojilnice Narodnega doma Maribor. — Naslov v upravi »Slovenca« Maribor Št. 337. (f)

Majhen avto

za potnika, v dobrem stanju — kupimo. Ponudbe pod »Majhna poraba« Št. 4286 na upr. »Slovenca«. (f)

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska Afinerija zlata, Orožnova ul. 8. (g)

Zlato, srebro, platini

kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska Afinerija zlata, Orožnova ul. 8. (g)

Prodamo

Ce avto svoj stari orodajec af motorja bi znebil se rad brž kupcu ti mnogo prizenu Slovenec najmanjši inserat

Zelo poceni

se oblecete pri Preskerju, Št. Petra cesta 14. (g)

ZAGE

remscheidske, izberete tudi na knjižice najcenejše pri »Jeklo«, Stari trg. — Zahtevajte ponudbe! (g)

Moško kolo

poceni naprodaj. Dvorkova 3/I, lavo. (g)

Razno

Botri in botrice

Načepite in najcenejše Vas bo fotografiral Jug, fotograf iz Kranja. (g)

Damo 100.000 Din

in tudi več za dobro in rentabilno stvar. Obširne ponudbe na naslov: Perssons, Ljubljana, pp. 307.

Fantka

za manjšo spec. trgovino kupim. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Inventar« Št. 4293. (g)

Kupimo**Kupim**

ali vzamem v najem manjše obratovališče — tovarno v goratem kraju Slovenskej z vodo ali električno napravo 30 do 50 PS. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vodna sila« Št. 4105. (g)

Stare, snažne krpe,

cunje, večjo množino, kupim. N. Ambrožič, Jezince. (g)

Kostanjev les

za tanin, obeljen in neobeljen, prodaste najboljše, če ponudite na oglasni oddelek »Slovenca« pod »Celoletna dobava« Št. 3323. (g)

Sampanj. steklenice

in butelike — večjo množino — kupim. — Karl Favai, Ljubljana. Buffet, Celovška c. 44. (g)

Krojači, šivilje**zbirajte**

vse najmanjše odrezke blaga. Prodaste jih na kg ugodno. Pišite na »Lahek služek 4241«.

Turbino

dobro ohraneno, kupim za 8 m padca in ca. 60 sec/l voda. Ponudbe z navdobo cene in tipe je poslati: Aljančič Franc — konc. mestni tessarski mojster, Celje, Vodnikova 1.

Hlode

smrekove, jelove, kupim. Berčun, Ljubljana, poštni predel 151. (g)

Vlogo

Kranjske mestne kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »100 tisoč« Št. 4121. (g)

Elektro-motorii

novi in rabljeni za vse potestnosti vedno v veliki izbirni na prodaj. Lastna delavica za prevajanje in popravljanje dynam, autodynam, elektro-motorjev ter vseh elektr. aparativov.

FRANJO PERČINLIČ**elektro-podjetje**

Ljubljana, Gospodarska 16 telefon 23-71

Malo rabljen mlín

za barve, na motorni pogon kupim. — Kovina-Kranj. (g)

Telefon

oz. telefonsko številko v okraju Beograd - kupim. Dopise pod »Telefon« Št. 4285 na upravo »Slov.«

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, Juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica Št. 3.

Pozor pletilje!

Kupim samo volnene odpadke. Stari trg 18. (g)

Inventar

za manjšo spec. trgovino kupim. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Inventar« Št. 4293. (g)

OBRT**Nagrobne slike**

spominske, na porcelan vrgane, po vsaki fotografiji vseh velikosti in oblik. Naročajte: Kunc Franc, fotograf, Ljubljana, Wolfova ulica. — Zahtevajte

Posteljne mreže

izdelava na lesnih in železih okvirih najcenejše in jih sprejem v popravilo Alojz Andlovic, Komenskega 34. (t)

Masaža

ojači krvni obtok, osvježuje človeka, ohranja vitalnost in pospešuje prebavo. Izvežbana maserka pride na dom. Zamperlo, Moste. (t)

Mojstrica kozmetike

Slava Gril, Beethovenova Št. 15, se priporoča cenobčinstvu za vso to stroško spadajoča dela. (t)

I. Zorko

klijučavnica - izdelovalec skladnih železnih stolov in miz. — Glinice-Vič pri Ljubljani. (t)

Dame pozor!

Priporoča se modni atelje za izdelovanje damskej oblike, in krojno učilišče Roza Medved, Ljubljana, Gledališka ulica 16, pričl. desno. — Pouk začenjen. Dobilo se kroj po meri in sliki. (t)

Elektro-motorii

novi in rabljeni za vse potestnosti vedno v veliki izbirni na prodaj. Lastna delavica za prevajanje in popravljanje dynam, autodynam, elektro-motorjev ter vseh elektr. aparativov.

RUDOLF RADOVAN

tapetnik Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave žime, civilne za modroce in blaga za prevele pohištva.

Modroce

posteljne mreže, telesne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najcenejše.

Joughurt-mleko

Mlekarja Martinc, Dunajska cesta 17. Zahtevajte ga po vseh mlekarnah in kavarnah. (t)

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno plet

Spoštovanji čitalatelj!

Predno pričnete čitati našo reklamo, želimo na Vas osebno nasloviti nekaj besedi:

Naša reklama je obvezna za nas! Kar obljubuemo, moramo tudi izpolnit! Ako pri nas ne najdeš tega, kar pričakujete, boste razočarani. En sam razočarani naročnik nam pa več škodi, kot bi nam moglo koristiti 10 zavojnih! Naša reklama nas torej obvezuje, da Vas zadovoljimo v vsakem oziru, kajti Vaša korist je tudi naša korist, Vaša škoda pa bi bila tudi naša škoda!

Samo tako se nam je posrečilo, da smo pridobili toliko soščenikov in prijateljev našim Elsa-izdelkom v dobi 36 let njihovega obstoja.

Obljubljamo Vam izdelke neoporečne kakovosti, nizke cene, vestno dobro postrežbo, — ker bi si tudi v Vas radi dobili zavojnega odjemalca.

Toliko smo Vam za sedaj žeeli povedati. Vi pa izvolite pazno prebrati vse, kar tu sledi.

Kako se uporablja Fellerjev „ELSA“ lepodišči fluid!

a) Notranja uporaba.

Za želodec, proti slabosti, krčem, bolečinam vsake vrste v drobu itd.

se jemlje nekolikokrat na dan 20–30 kapljic Elsafluida na sladkorju, vodi ali mleku.

Zahvaljujem se za Vaš Elsafluid, ker mi je ublažil bolečine v želodcu in mnogo koristil. Lukoran (otok Ugljen) J. DUNAT

Proti kašlju, hripcu in sluzi, pri odraslih in otrocih

zelo hvalijo Elsafluid (10–20 kapljic) na kavno žlico mleka ali Elsa »čaja za prsa«. To jemlji češče čez dan in ponoči vedno kadar začne sliti kašelj. (Posebno se hvali istočasno jemanjem Elsa zagorskega sokala). Dobro je v takih primerih namazati prsa tudi zunaj in Elsafluidom.

Uporabil sem Elsafluid tudi ob kašlu in mi je tako dobro deloval. Elsa je zdravilo, katerega mora vsak človek imeti v svoji hiši pa najsirovo najrevnejši ali najboljtejši. Olovo (Bosna) I. BIOGRADLIJA

b) Zunanja uporaba.

Proti revmatizmu, protinu, trganju, zbadanju, bolečinam v živcih, v tilniku in križu

se bolno mesto dobro masira s čistim, nerazvodenjem Elsafluidom vse dokler koža ne postane zelo rdeča — kar je znak, da so se odprle pore in razširile drobne krvne žilice. Kadar se to doseže, tedaj se dotično mesto iznova polije z malo količino Elsafluida, ki se tam rahlo razmaže in takoj zavije v robec ali brisačo. To je treba redno ponavljati vsak večer, a če je potrebno, tudi zjutraj.

Smatram za dolžnost, da se Vam tem potem zahvalim za Vaš cenj. Elsafluid, ki mi je mnogo pomagal. Ze izza vojne sem trpel na težkem revmatizmu in po porabljenih štirih steklenicah ne občutim nikakih bolečin več ter morem ves komur priporočiti Vaš redilen Elsafluid. Zato Vas prosim še za šest steklenic.

Teslić (Bosna) JAROSLAV BEJCEK, gostilničar

proti glavobolu, migreni, omotici, opešanju itd.

Izvrstno koristi, ako se pravočasno pomaže čelo, sence (če treba tudi glavo) s čistim Elsafluidom. (Hvali se istočasna uporaba Elsa črtnika proti glavobolu!)

Proti nahodu, kihanju, ozebi, prehlajenju vsake vrste

se hvali, kot zelo uspešno, drganje z razvednjanim Elsafluidom (50–80 kapljic na $\frac{1}{4}$ litra vode).

Prosim, da mi posljet 12 dvojnah steklenic Vašega izvirnega Elsafluida, ker ga ne moremo pogrebati. To je naše domače zdravilo.

Laze, p. Gorje pri Bledu

NEZIKA LIPOVEC

Za oči

se zelo hvali 40 kapljic Elsafluida pomešati s pol čašo mlačne ali postane čiste vode za vsakdanje umivanje oči. Po vsakem naporu oči (dolgo gledanje, ročno delo), za rdeče ali nečiste oči; obkladiki od iste razpoljine, dočim je pri vsaki očesni bolezni treba iskati zdravniškega nasvetja.

Za uho,

ki kot najnejnejši organ potrebuje mnogo pažljivosti in čistosti, da se vzdrži njegovo zdravje in dober sluh, se zelo hvali mešanica nekoliko kapljic Elsafluida z nekoliko čistega olja, ki se na čisti vodi oprezno dene v uho.

Proti zobobolu

namažemo zobno meso okrog bolnega zoba s čistim Elsafluidom, a prav tako tudi od zunaj obrzin in ga toplo zavijemo z robečem. Ako je zob votel, tedaj položimo vanj še kroglico iz vase, namočene v čistem Elsafluidu. Dobro je držati v ustih nekaj časa toplo vodo z Elsafluidom (1 kavna žlico na četrt litera vode).

Prav posebno go morem priznati kot najboljše proti zobobolu, ker me je edino Elsafluid mogel rediti tolikih muk in bolečin; zobe so mi zdravi in čisti ter nikoli več ne občutim bolečin.

Skopje

IVO SIVEC

Za vsakdanjo nego ust, zob in zognega mesa

daje Elsafluid idealno zobno vodo, če se vzame 20–50 kapljic na čašo mlačne vode; za izpiranje po vsaki jedi in za grganje. Kdar vedno tako dela, nikdar ne tripi na zobolov. Ista razpoljina je obenem tudi najizvrstnejše sredstvo proti neprijetnemu vonju iz ust.

Za izpiranje ran, za obkladke za otekline, potolčena mesta itd.

služi antiseptična voda, prirejena na eni kavni žlico Elsafluida na četrt litera vode.

Opekline

takoj namažemo z Elsafluidom, ali če imamo pri rokah mešanico z enakimi deli olja in Elsafluida. — Na ta način se mehurji sploh ne bodo pokazali.

Elsafluid nam tako dobro deluje. Priporočam vsem onim, ki ga niso poizkusili, naj ga poizkusijo. Prepričali se bodo, da je to edino domače sredstvo, ki odstranjuje vse bolečine.

Vajška, M. 97 (Bačka)

JOSIP PECIC

Proti ozeblinam

priporočamo bolna mesta (na rokah ali nogah) vsak dan kopati v poparku žalfinove listje, ki mu dodamo eno žlico Elsafluida in po potrebi tudi 1–2 Elsa boraksove pastile. Nato namažemo z mešanico iz enakih delov olja in Elsafluida.

Zahvaljujem se za Vaše Elsa-preparate, ker sem zelo zadovoljen z njimi, posebno Elsafluid dobro deluje. Zato naročam še v drugi deset specjalnih steklenic.

Marija Smešna, Slovenija

ALOJZ STIFTER

Proti nervozni, slabim živcem, nespečnosti itd.

hvalijo drganje telesa in glave s čistim Elsafluidom. Zelo uspešno je, pred spanjem držati noge 5–10 minut v hladni vodi, ki ji dodamo 1–2 žlice Elsafluida.

Proti ubodljajem mrčesa (komarjev, muh, čebel, os) itd.

priporočajo čisti Elsafluid čimprej namazati na mesto uboda.

V imenu vseh znanih odjemalcev se toplo zahvaljujem za Vaše preparate, posebno za Elsafluid. Mnogo mi je pomagal in koristil, ker tudi mojim znancem ter so se moji prijatelji začeli zanimati zanj.

Mostar JOSIP PESUTIĆ, vojna muzika

Za sport

se vedno bolj uporablja Elsafluid, ki sveži, krepi in jača in s tem omogoča najboljše rezultate. Pri plavanju, lahki atletiki itd. se jemlje za masažo Elsafluida, pomešan s finim oljčnim oljem (kavna žlico na četrt litera vode); izkušeni nogometni, planincni, turisti, popotniki itd., masirajo nože že vnaprej, a tudi pozneje s čistim Elsafluidom ter tako vzdržijo tudi največji napor.

Najprej se Vam prav lepo zahvalim za zadnjih mi poslani Elsafluid, ker je meni in mojim prijateljem prav dobro služil.

Gor. Lepanjava, Slovenija I. DIMEC

Za nego las

se hvali drganje s čistim Elsafluidom. S tem se jača lasičke, pred tvoritev prhijajev, odstranjuje čezmerno mast iz las. (Elsa tannochina pomada in Elsa mila popolnjujejo racionalno nego las).

Vedno sem imela skrbi z svojimi lasmi, zmanjšati poiskusila najrazličnejša sredstva, toda brez vidnega uspeha. Že prej sem imela doma Elsafluid zaradi njegove mnogostranske uporabe. Slednjih sem poiskusila uporabiti to dragocene sredstvo obenem z Elsa-tannochina pomado tudi za svoje lase. Uspeh je bil nad nase pričakovanje.

Kočevje IVANKA URBANCIC

Za nego lepote

je Elsafluid najboljši in najugodnejši kosmetikum. Vskdanje umivanje lica v vodi deževnici s pridruženim Elsafluidom vzdržuje in dajša deklisko svetlost in čistost lica — glavni predpogoj lepote. (Kdo ima Elsa toaletne boraksaste pastile, temu ni treba deževnice! Elsa obrazna pomada in Elsa mila popolnjujejo racionalno nego lepote.)

Cast mi je najprej se zahvaliti za Vaš Elsafluid, ki je deloval proti trganju moje matere in meni odstranil pesge na licu. Jazavica, p. Rajš

M. HORVAT

Kot domača lekarna
služi Elsafluid v tisoč primerih onemu, ki ga ima vedno doma. Čim starejši je Elsafluid tem izmenitejši je. Zato je najbolje, da ga naročimo za delča vnaprej.

„ELSA“ Fellerjev prijetnodisči fluid z znakom

„ELSAFLUID“

Dobiva se v lekarnah in zadevnih trgovinah po:

6 Din, 9 Din, 26 Din

CENE

za FELLERJEV ELSAFLUID (zavojem in poštino) so:

1 zav. = 9 posk. ali 6 dvojn. ali 2 spec. stekl. 58 Dn
2 zav. = 18 posk. ali 12 dvojn. ali 4 spec. stekl. 102 Dn
4 zav. = 36 posk. ali 24 dvojn. ali 8 spec. stekl. 175 Dn
6 zav. = 54 posk. ali 36 dvojn. ali 12 spec. stekl. 250 Dn
8 zav. = 72 posk. ali 48 dvojn. ali 6 spec. stekl. 325 Dn

Ce naročite po pošti naslovite natanko: Lekarnar Eugen V. Feller, Stubiča Donja Elsačtrg 134, Savska banovina.

Odobreno po ministr. soc. pol. in narod. zdravja Sp. št. 1006 z dne 7. VIII. 1933.

Kadar ni kaj v redu

v prebavnih organih telesa, se to kaže na razne načine. Tak človek n. pr. nima teka, občuti včasih odprtost do jedi, nekaj ga obenem draži na riganje, jed mu težko leži v želodcu, muči ga glavobol, čuti se trudnega, težko se loti lela, slabe volje je in nima naravnih urejenih stolice. Kadar nismo zadovoljni s tekom, prebavo in delovanjem črevesja, tedaj nam pridejo prav Fellerjeve Elsa-pilule, ki delujejo zanesljivo in hitro, ne dražijo črevesja in pospešijo lahko iztrebljenje. Fellerjeve Elsa-pilule krepe želodec in čistijo obenem tudi kri. — 6 škatlic

30 Din, 12 škatlic 50 Din Že z zavojnino in poštino pri lekarnarju Eugen V. Feller, lekarnar, Stubiča

Donja, Elsa, trg 134 (Savska banovina).

Odobreno po ministr. soc. pol. in narod. zdravja Sp. št. 509 z dne 24. III. 1932.

Kašelj in motnje pri dihanju

lahko postanejo predhodniki težjih pljučnih bolezni, ako se zanemarjajo. Preblad se često pojavi poleg kašla in v drugih pojavih, kakor so hripost, vratobol, težkoce pri dihanju, bolečine v prsih, v ledjih in ramenih. Prislabotnih osebah in otrocih zamorejo imeti taki pojavi zelo težke posledice, ako se pravočasno ne zaustavi poslabšanje. Zato dobro store oni, ki se zavarujejo z uporabo pravega zagorskega soka »ELSA« od lekarnarja Fellerja, posebno v spremenljivih dneh ponalmadi in jeseni, ki so tako nevarni za pljuča in dihalne organe. Slabotne osebe in deca bi ga moralji jemati vsak dan, ker je poleg prijetnega okusa tudi tako hranilen, da koristno vpliva na telesno moč in odpornost. — 2 steklenici Din 50—, 4 steklenice Din 92— že z zavojnino in poštino pri lekarnarju Eugen V. Feller, lekarnar, Stubiča Donja, Elsa, trg 134 (Savska banovina).

Obenem se priporoča uporaba Elsa-fluida.

Odobreno po ministr. soc. pol. in narod. zdravja Sp. št. 509 z dne 24. III. 1932.

Dobro jesti

moremo samo, dokler delujejo naši prebavní organi v redu. Čim pa je tek pokvarjen, nastanejo vse mogoče motnje, kakor so: glavobol, naval krví v glavo, krči, napetost, vzpehavanje, odprtost do jedi, kar more pri slabotnih osebah, zlasti pa pri slabokrvnih dovesti do resnih posledic.

Zato je redna vsakodnevna uporaba pravne močne švedske tinkture »ELSA« (švedske kapljice) lekarnarja Fellerja, izredno koristna, ker ustvarja, poleg tega, da olajša in pospešuje prebavo, dober je doprinos k rednemu delovanju prebavnih organov, a je obenem zelo okusna, fino aromatična pijača, ki ostavlja v želodcu občutek prijetne svestnosti, vplivajoča s tem tudi na splošno razpoloženje in delovno sposobnost. — 2 steklenici Din 50—, 4 steklenice Din 92— z zavojnino in poštino vred pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubiča Donja, Elsa, trg 134 (Savska banov